

Mestne zgodbe

Načrt za sistematično obnovo občinskih cest

Pol stoletja znanja in raziskovanja

Poletje na Pohorju: nova doživetja za vse generacije

Polnjenje domačega bazena: kaj morate vedeti

Skupaj gradimo mesto, v katerem živimo in delamo

Aleksander Saša Arsenovič, župan Mestne občine Maribor

poštovane someščanke in someščani.

V poletne mesece smo zakorakali veličastno, z deseto Operno nočjo v Mestnem parku, ko so med zelenimi krošnjami parka odmevale najlepše operne arije. Uverturo v poletje smo nadaljevali z enakim pozitivnim tempom, in sicer z začetkom gradnje Zdravstvene postaje

Tezno, ki bo nekoliko več kot dvakrat tako velika kot že stoječa ZP Magdale-na in bo temu delu mesta zagotavljala najboljše zdravstveno oskrbo. Nadaljevali smo z že 60. Boršniko-vim srečanjem v Mariboru, za katero moramo biti izjemno ponosni, da ima svoje mesto v Mariboru. Ob tem čestitamo letošnji prejemnici prstana, izjemni igralki Nataši Barbari Gračner.

Prejšnji konec tedna je bil v znamenju Kolesarskega vikenda Maribora. Po prenovljenem Lentu so se pred našo najstarejšo trto spustili skozi ciljno areno najboljši kolesarji sveta, ki so v Mariboru začeli 4. kraljevsko etapo Dirke po Sloveniji, tako da je naše mesto spremljalo 70 milijonov ljudi po 130 državah sveta. Naslednji dan so na enaki točki startali kolesarji maratona okoli Pohorja, maratona z najdaljšo tradicijo v Sloveniji, ki se ga je udeležilo več kot 1000 kolesarjev, največ do sedaj, in veselimo se naslednjega leta, ko nas bo zagotovo še več. Tako smo združili vse naše najboljše: kulturo, šport, rekreacijo, turizem, reko Dravo in prenovljen historični del mesta na Lentu.

In tako se je začel že 33. Festival Lent, nepogrešljiv festivalski utrip mesta, na katerega so organizatorji, kot

Ustvarjamo Maribor kot prijazno, odprto, vključujoče mesto, mesto priložnosti in številnih dogodkov za vse

vsako leto, uvrstili številne zanimive aktivnosti za otroke v sklopu Art kampa v Mestnem parku. V Mariboru se je v tem tednu začelo tudi veliko mednarodno športno tekmovanje, ekipno evropsko prvenstvo v atletiki 2. in 3. divizije, ki poteka na prenovljenem Atletskem stadionu Poljane, na njem pa tekmuje 1200 tekmovalcev iz 31 držav.

Tradicionalno je svoja vrata konec junija odprl Mariborski otok, ki ponuja ohladitev v poletnih mesecih. Do njega se lahko odpravite tudi iz središča mesta s podaljšano mestno linijo G5, s svojim kolesom ali kolesom MBajk, saj je nedaleč od otoka postaja MBajka. Do tja pa vodi tudi pot po prenovljeni promenadi Lenta, kjer lahko letos prvič uživamo in posedamo na terasah ob reki Dravi. S prenovno Lenta smo vzpostavili stik z reko, od katere smo vedno živeli, sedaj pa živimo ob njej.

Da bodo dnevi ob Dravi še bolj prijetni in bo zagotovljena senca ob poletnem soncu, smo posadili še 25 novih dreves, 1704 grmovnice in namestili dodatne klopi za počitek ob reki.

Želim vam, da v teh poletnih mesecih raziskujete Maribor, Pohorje, regijo in Štajersko in naše neznane kotičke. Kjerkoli pa že boste preživeli letošnje poletne mesece, naj bodo dnevi preživeti tako, da prispevajo k vašemu dobremu počutju, zdravju in da se boste vrnili domov polni elana in zanosa, da še naprej skupaj gradimo mesto, v katerem živimo in delamo. Skupaj ustvarjamo Maribor kot prijazno, odprto, vključujoče mesto, mesto priložnosti in številnih dogodkov za vse, mesto, kjer nastajajo doživetja in se uresničujejo sanje vseh prebivalcev.

Vsem šolarjem čestitam ob zaključku leta in za vse pridobljeno znanje, hkrati pa vam želim, da izkoristite prosti čas, uživajte poletne mesece in se družite s prijatelji. Hkrati vsem voščim vse dobro ob jutrišnjem prazniku, največjem prazniku slovenske demokracije, dnevu državnosti, dnevu, ko je Slovenija formalno postala neodvisna in samostojna država. Veliko dejanje je terjalo pogum in odločnost, da danes živimo v lastni, demokratični ter predvsem varni državi.

Želim prispevati k razvoju mesta

Srečko Vilar kot podžupan pokriva področje turizma, gospodarstva, medgeneracijskega sodelovanja ter sociale in zdravstva

Kaj vas je pritegnilo, da ste sprejeli vlogo podžupana?

"Predvsem želja, da na podlagi svojih izkušenj prispevam k razvoju projektov in izboljšanju razmer na posameznih področjih ter na splošno pripomem k razvoju mesta Maribor."

Kako si predstavljate boljše povezovanje med generacijami v našem mestu?

"Medgeneracijsko povezovanje je zagotovo zelo pomembno področje. Na eni strani se podaljšuje življenjska doba, na drugi pa narašča potreba in želja po sodelovanju prek vključevanja v delovanje društev, aktivnosti v mestu ter predvsem skozi vzpostavljanje medsebojnega razumevanja in poslušanja med generacijami."

Kateri konkretni projekt na področju zdravstva ali socialne skrbi se vam zdi še posebno pomemben?

"Na področju zdravstva se mi zdi najpomembnejši zaključek že dogovorjenih investicij, kot so Zdravstvena postaja Tezno, nadaljevanje gradnje onkologije in pričetek gradnje infekcijske klinike v UKC Maribor, dograditev kapacitet na Pohorju ter dobava ustrezne opreme. Pomembna je tudi ureditev primarnega zdravstva v Malečniku. Poleg tega želim usmeriti napore v kadrovske okrepitve v domovih za starejše ter v zagon programa pomoči na domu."

Kateri vidiki turizma bi po vašem mnenju lahko še dodatno obogatili izkušnjo obiskovalcev v Mariboru?

"Maribor se je kot turistična destinacija v celoti že izkazal in nadaljuje z odličnimi rezultati. Ključno pa je doseči še tesnejše povezovanje med ponudniki na Pohorju, ob Dravi, v starem mestnem jedru, Mestnem parku in na Piramidi ter oblikovati vsebine v celostno in usklajeno turistično zgodbo."

Kako boste svoje izkušnje iz sveta športa in organizacije dogodkov prenesli v delo podžupana?

"Svoje izkušnje bom prenesel prek aktivnega delovanja na področju športa in vključevanja v organizacijo večjih športnih dogodkov. Uspešna izvedba tovrstnih dogodkov namreč zahteva sodelovanje številnih deležnikov – turizma, logistike in infrastrukture – zato

je ključno dobro načrtovanje in usklajevanje na ravni mesta.

V vlogi podžupana se bom osredotočil na izvajanje Letnega programa športa, pripravo novih razpisov ter aktivno delovanje v pristojni komisiji. Posebno pozornost bom namenil povezovanju s športno zvezo Maribor in večino športnih društev, glede na njihove potrebe in pomen za lokalno skupnost."

Kaj so po vašem mnenju največji potenciali Maribora kot mesta?

"Med največjimi potenciali Maribora izpostavljam izobraževalni sistem – šolstvo in univerzo –, pa tudi turizem ter kakovost bivanja v mestu. Zelena mobilnost postaja vse pomembnejša na

Srečko Vilar Foto: Marko Pigac

vseh področjih življenja v mestu, zato jo moramo še naprej spodbujati in razvijati."

Povezovalni člen med občino in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami

Davorka Pregl pokriva področje kulture, vzgoje, izobraževanja ter mestne četrti in krajevne skupnosti

Kako boste svoje dolgoletne pedagoške izkušnje prenesli v delo podžupanje?

"Svoje dolgoletne pedagoške izkušnje prenašam v delo podžupanje tako, da boljše razumem potrebe šol, učiteljev, otrok in staršev. Kot nekdanja učiteljica poznam izzive šolstva iz prve roke, zato lahko učinkoviteje oblikujem mestne strategije za podporo vzgoji in

izobraževanju, predlagam naložbe v infrastrukturo, digitalizacijo in kader ter spodbujam povezovanje šol z drugimi institucijami. Znam 'govoriti' jezik učiteljev in delujem kot povezovalni člen med občino in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami."

Kateri so po vašem mnenju ključni izzivi šolstva v Mariboru in državi danes?

"Vemo, da se šolstvo danes sooča s številnimi izzivi, ki zahtevajo premišljene in dolgoročne rešitve. V določenih regijah se zmanjšuje število otrok, kar vpliva na organizacijo šolske mreže – nekje so šole preobremenjene, drugje premalo izkoriščene. Poklic učitelja žal postaja manj privlačen, zato primanjkuje predvsem mlajših strokovnjakov

za zahtevnejša področja, kot so naravoslovje in tehnika. V učnem procesu bi si želeli več poudarka na razumevanju, ustvarjalnosti, aktualnih temah in razvijanju potencialov vseh otrok – od nadarjenih do tistih s posebnimi potrebami. Prav tako ostajajo pomembne naložbe v sodobno šolsko infrastrukturo, varno okolje in okrepljeno duševno podporo, ki jo otroci in mladostniki v današnjem času še posebej potrebujejo."

Kakšna naj bo vloga Mestne občine Maribor pri podpori mladim in družinam?

"Vloga Mestne občine Maribor pri podpori mladim in družinam je ključna, saj občina neposredno vpliva na kakovost bivanja in možnosti za razvoj. Že danes zagotavlja subvencije za vrtce in prehra-

no, denarno pomoč ob rojstvu otroka, podpira športne, kulturne in mladinske programe ter upravlja pomembno infrastrukturo vzgoje in izobraževanja ter športno infrastrukturo. V prihodnje se veselimo stanovanj za mlade, ki jih načrtuje JMSS Maribor, da bo stanovanjska politika bolj dostopna mladim, še vedno pa izvajamo participativni proračun, ki vabi k soodločanju o mestu."

Kaj vas je osebno spodbudilo, da ste se odločili sprejeti vlogo podžupanje?

"Predvsem želja po tem, da bi kot podžupanja na področju, na katerem sem delovala 42 let, torej šolstvu, bila povezovalni člen med občino in šolami/vrtci, da bi prisluhnila pobudam šol in jih posredovala na občino in obratno, izboljšala komunikacijo med šolami in

Davorka Pregl Foto: Marko Pigac

občino, da bi pomagala odpravljati administrativne ovire pri razpisih, prenovah, projektih. Torej, da bi skupaj lahko naredili nekaj dobrega, napredek na področju vzgoje in izobraževanja z mislijo na dobrobit otrok."

Kaj so po vašem mnenju največji potenciali Maribora kot mesta?

"Maribor kot drugo največje mesto v Sloveniji ima številne raznolike potenciale, ki jih lahko občina (in podžupanja) strateško razvija. Ima velik človeški, prostorski, kulturni in naravni kapital, ki ga je možno preoblikovati v trajnostni razvoj, višjo kakovost življenja in privlačnost za mlade, podjetja in turiste."

Fokus Mestne zgodbe

Oglasna priloga

Naslovnica: Produkcija Studio, Dražen Štader

Naročnik: Mestna občina Maribor

Izdal Večer mediji, d. o. o., junij 2025

Evropski teden mobilnosti 2025: Mobilnost za vsakogar

Slogan poudarja pomen dostopnosti trajnostnega prevoza za vse prebivalce, ne glede na dohodek, lokacijo, spol ali telesne zmožnosti

Saša Bricman Rantuša

Mestna občina Maribor bo tudi letos sodelovala v evropskem tednu mobilnosti (ETM), ki bo potekal od 16. do 22. septembra na različnih lokacijah v mestu. Maribor je le ena od sedmih slovenskih občin, ki v ETM neprekinjeno sodelujejo že vsa leta. Tema 24. izvedbe evropskega tedna mobilnosti je Mobilnost za vsakogar in poudarja pomen dostopnosti trajnostnega prevoza za vse prebivalce, ne glede na dohodek, lokacijo, spol ali telesne zmožnosti. Veliko ljudi se sooča z visokimi stroški prevoza ali pomanjkanjem prevoznih možnosti, ki bi ustrezale njihovemu fizičnemu stanju ter jim omogočile varno in zdravo mobilnost. Vse to omejuje njihov dostop do delovnih mest, izobraževanja, zdravstvenih storitev in drugih ključnih dejavnosti. Prevozno revščino lahko najprej odkrijemo na lokalni ravni, prav tako so lokalne skupnosti tiste, ki jo prve rešujejo z različnimi ukrepi.

Priložnost za preizkušanje ukrepov

Evropski teden mobilnosti je tudi priložnost za preizkušanje inovativnih ukrepov celostnega prometnega načrtovanja prostora, uvajanje nove infrastrukture za trajnostno mobilnost ter izboljšanje

Zzrolano mesto 2024 Foto: Sašo Bizjak

validov. Pod okriljem Sveta invalidov se bodo predstavila nekatera invalidska društva, prikazala pripomočke za mobilnost invalidov in izvedla številne druge aktivnosti.

Na glavnem mostu športno-rekreativne dejavnosti

V nedeljo, 21. septembra, načrtujemo celodnevno popolno zaporo Glavnega mostu za ves motorni promet. Prostor bo namenjen športno rekreativnim dejavnostim z Bodifitom in spoznavanju rolke kot transportnega sredstva ter predstavitvi različnih zvrsti skejtanja. Na ta dan bomo skejtali tudi na Lentu. Nedeľjo bomo popestrili še s tradicionalnim dogodkom Zzrolano mesto v organizaciji Univerzitetne športne zveze Maribor, na katerem bomo spet rolali in kolesarili ter se zabavali po ulicah mesta.

ETM bomo zaključili z dnevom brez avtomobila, ko bomo potnike zabavali s predstavami na avtobusih na krožnih linijah. Ta dan se nam bo pridružil tudi ZPM, ki bo organiziral in izvedel dobrodelno kolesarsko akcijo Omogočimo sanje, kolesarski maraton Maribor-Istanbul. Kolesaril bo Iztok Kočevar iz Lukas bike's.

varnosti v prometu. V času letošnjega ETM načrtujemo zapore cestnišča na več lokacijah, na katerih bi v ta namen izvedli številne dogodke in aktivnosti za ozaveščanje o trajnostni mobilnosti.

V ta namen bomo za nekaj dni tudi letos za ves motorni promet zaprli del Smetanove ulice in jo namenili strokov-

nam predavanjem, praktičnim delavnicam ter sejmu s predstavitvijo različnih vozil, pri MČ Pobrežje pa bomo za en dan zaprli del cestnišča Kosovelove ulice in jo namenili zabavnim vsebinam in medgeneracijskemu druženju.

Kot vsako leto bomo tudi letos skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v ce-

stnem prometu MOM izvedli vzgojno-preventivno akcijo Drugače na pot - v šolo s kolesom, s katero nagovarjajo mlade udeležence v prometu, da spreminijo potovalne navade. Z dijaki osnovnih šol bodo izpeljali tudi učno uro varnega kolesarjenja po mestnih prometnicah. Ta dan je namenjen tudi mobilnosti in

Lokalna skupnost je pomembna za razvoj

Intervju z Iztokom Šumatičem, prepoznavnim obrazom urbanih športov v Mariboru in Sloveniji

Pomembno ste vključeni v mesto, šport in mestno dogajanje, povezano s športom. Ste prepoznaven obraz mariborskega skejt parka, urbanih športov, sodelovali ste tudi pri OFEM-u.

"Tako je. Bil sem pobudnik in vodja civilne iniciative Maribor ZA sk8park, katere rezultat je bil izgradnja sodobnega skejtparka. Na OFEM-u sem bil organizator tekmovanja v rolkanju, točneje v olimpijski disciplini ulični objekti, ki je bila prvič v zgodovini tega festivala predstavljena prav v našem mestu. Sem tudi predsednik Slovenske rolkarske zveze, ki je uradna nacionalna panožna zveza in ima prav tako sedež v Mariboru."

Zakaj so urbani športi pomembni za mesto in zakaj so mladim tako privlačni?

"Urbani športi predstavljajo utrip vsakega mesta, saj že pridevnik 'urbani' nakazuje, da se odvijajo na površinah mesta. Pomembni so, ker so alternativa klasičnim. Razlika je vidna v pristopu, njihovi filozofiji in 'svobodnem' življenjskem slogu, ki je mnogo bolj sproščen, kot je to mogoče zaznati pri drugih športih."

Veliko delate z mladimi, srečujete jih pri različnih športih. Kako se njihovi interesi in zanimanja spreminjajo skozi leta?

"Mislim, da njihovi interesi ostajajo enaki, na nas starejših pa je, da jih izobražujemo, motiviramo, jim dajemo priložnost in jih usmerjamo na prava pota."

Kako pomembna je lokalna skupnost za razvoj urbanih športov in mladinskih pobud v mestu, kot je Maribor?

"Izjemno pomembna. Čeprav sem bil jaz pobudnik in obraz iniciative Maribor ZA sk8park, ne bi bil skejtpark nikoli zgrajen, če se ne bi organizirala močna lokalna skupnost, ki je izrazila željo po tovrstni infrastrukturi."

Se vam zdi, da se odnos širše javnosti in institucij do urbanih športov spreminja? Kaj bi si želeli, da se spremeni v prihodnje?

"Kako širša javnost gleda na urbane športe, je odvisno od več dejavnikov. Na lokalni ravni so za to odgovorni predvsem občina in njeno razumevanje ter lokalni mediji, ki znajo zadevo pravilno predstaviti. Urbani športi so priložnost za popestritev vsebine v mestih in so odlična priložnost za razvoj turizma in gospodarstva. Govorim iz izkušenj, saj s pomočjo raznih partnerjev organiziram urbano

športne dogodke po vsem svetu in imam pri tem direkten vpogled v razsežnosti in multiplikativne učinke urbanih športov. Nekatera mesta in občine v Sloveniji, ki imajo ustrezno infrastrukturo, se tega zavedajo in se s tem aktivno ukvarjajo, bi pa z veseljem videl, da bi jih bilo čim več. Če govorim izrecno o Mariboru in okolici, je potencial zaradi infrastrukture (Skatepark Maribor, Wakepark Dooplek, DH Mountain Bike in BMX-proga), ugodne geografske lege in nenazadnje skupine ljudi, ki imamo znanje in mednarodne izkušnje ter

Foto: Jernej Zadravec

poznanstva, izjemen. Želel bi si, da bi na občini to priložnost prepoznali in se začeli ukvarjati s konceptom mednarodnega festivala urbanih športov."

Občasno ste v svojih objavah na družbenih omrežjih kritični do družbenih situacij. Kaj menite, da bi morali kot družba izboljšati? Kaj so naše prednosti in slabosti?

"Mislim, da bi kot družba morali biti bolj aktivni in povezovalni na vseh področjih. Morali bi biti bolj odprti in manj 'zaplankani' pri različnih vizijah. Obstaja dosti priložnosti, ki bi jih lahko različne skupnosti izkoristile."

Z mariborsko občino že dalj časa sodelujete pri evropskem tednu mobilnosti. Vidite v mestu spremembe, ki nastajajo na področju trajnostne mobilnosti?

"Spremembe so vidne, je pa še kar nekaj perečih težav, ki jih je potrebno rešiti."

Kakšno vlogo imata po vašem mnenju kolesarjenje in trajnostna mobilnost v sodobnem mestu?

"Sem zagovornik trajnostne mobilnosti, a če se navežem na svoj prejšnji odgovor, je nujno potrebno urediti pretočen avtomobilski promet, zagotoviti ugodna parkirna mesta ter urediti/izgraditi kolesarske poti, tako v mestu kot v bližnji okolici, da bo lahko vse ustrezno funkcioniralo. Tudi javni

mestni in okoliški promet mora biti učinkovito in sistemsko urejen."

Kakšen nasvet bi dali mladim, ki danes v Mariboru iščejo svoj prostor pod soncem?

"Naj bodo radovedni in razvijejo strast do tistega, kar jih veseli, naj potujejo, vidijo svet, širijo obzorja ter pozitivne, dobre stvari prinašajo naprej na generacije, ki jim bodo sledile."

Bi rekli, da je skejtanje tudi oblika izražanja in svobode?

"Vsekakor."

V preteklosti ste delovali tudi kot glasbenik - kako ustvarjalnost vpliva na vaše delo in življenje?

"Glasbenik nisem, pišem pa besedila, ki jih odrecitiram na glasbene podlage. Trenutno snemam drugi album z Young Fireflyem, tako da ne bi govoril v pretekliku. To rad počnem, ker mi ustreza tak način izražanja. Ustvarjalnost krepi in razvija moj značaj in vzpodbuja aktivno razmišljanje."

Če bi lahko v Mariboru nekaj takoj spremenili - kaj bi to bilo?

"Da bi se zgradil notranji (indoor) skejtpark."

Maribor osvežuje svojo prometno strategijo

Celostna prometna strategija je strateški dokument, ki pa bo vendarle vseboval tudi konkretniji akcijski načrt za naslednjih sedem let

Matej Moharič

Minilo bo že deset let, odkar je Maribor sprejel svojo zadnjo celostno prometno strategijo in z njo oral ledino na področju upravljanja prometa. Čas je, da prevetrimo takrat zastavljene usmeritve. Nekateri trendi so se ohranili ali celo okrepli, na primer staranje prebivalstva in podnebne spremembe, pojavile pa so se številne nove tehnološke okoliščine, kot sta digitalizacija in elektrifikacija.

DATUMI JAVNIH RAZPRAV

Vabljeni na javne razprave, ki jih bomo organizirali za občane, in sicer:

■ 2. julij 2025 ob 15. uri

Lokacija: Skupni prostori MČ Pobrežje (Kosovelova ulica)

Povabljeni javnost iz: MČ Pobrežje, MČ Tezno, MČ Brezje - Dogoše - Zrkovci, KS Malečnik - Ruperče

■ 9. julij 2025 ob 15. uri

Lokacija: Skupni prostori KS Pekre (Bezjakova ulica)

Povabljeni javnost iz: KS Pekre, KS Limbuš, MČ Radvanje, KS Radvanje, MČ Nova vas, MČ Tabor, MČ Magdalena, MČ Studenci

■ 16. julij 2025 ob 15. uri

Lokacija: Skupni prostori KS Kamnica (Vrbanska cesta)

Povabljeni javnost: KS Kamnica, KS Bresternica - Gaj, MČ Koroška vrata, MČ Center, MČ Ivan Cankar

cija, pa žal tudi zunanje okoliščine, kot so pandemija, vojna, energetska šoki. Še vedno pa ostaja v ospredju priprave nove prometne strategije človek, ki teži h kakovosti svojega življenja.

Različna pričakovanja

Kakovost mobilnosti posamezniki različno dojemamo. Vozniki bi želeli vožnjo brez zastojev in s čim manj omejitvami ter cenovno dostopna parkirišča pred vsakimi vrati, kolesarji površine zase, uporabniki javnega prevoza bi želeli več linij, starejši in ranljivejši bi želeli površine brez robnikov in dolge zelene intervale na semaforjih, obiskovalci pozdravljajo cone za pešce in zelene površine brez parkiranih avtomobilov itd. Za vse te legitime želje in pričakovanja je seveda premalo javnega prostora in bistveno premalo javnega denarja, zato je potrebno vsa pričakovanja uskladiti in pripraviti strategijo, ki bo sprejemljiva za vse kategorije občanov in za vse

predele mestne občine. V praksi bo to pomenilo, da se bomo morali priučiti prilagajati.

Potrebno je pripraviti strategijo, ki bo sprejemljiva za vse kategorije občanov

Celovita vključenost javnosti

V Sloveniji je priprava celostnih prometnih strategij tudi zakonsko opredeljena in je pogoj ter podlaga za pridobivanje sredstev za sofinanciranje številnih aktivnosti, ki jih občinski proračun sam ne bi zmožal pokriti.

V procesu priprave nove celostne prometne strategije bomo izvajali šte-

vilne aktivnosti: javne predstavitve, delavnice z različnimi deležniki, opravili bomo več anket in intervjujev, pripravili bomo spletno stran, na kateri bodo občani lahko podajali pobude.

Celostna prometna strategija je, kot že ime pove, strateški dokument, ki pa bo vendarle vseboval tudi konkretniji akcijski načrt za naslednjih sedem let (od 2026 do 2032). ** Obenem bo ta strategija podlaga za pridobivanje sredstev za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti. "Izkušnje iz preteklosti govore, da celostne prometne strategije praviloma ne navdušujejo splošne javnosti. Ali so preveč splošne in se jih ne jemlje resno ali pa so preveč navijaške ter poudarjajo samo en izziv in eno rešitev. Maribor želi pripraviti strategijo, ki bo sicer ambiciozna, a tudi praktično izvedljiva ter čim bolj uravnotežena in vključujoča. Kaj to konkretno pomeni, pa bomo izdelovalci v procesu priprave poskušali čim bolj razložiti in poiskati sistemski optimum," pravi dr. Marjan Lep s Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru

Sodelujte v anketi

Vabimo vas, da izpolnite anketo svojih potovalnih navad, da bomo pridobili boljši vpogled v vsakodnevne poti in lažje načrtovali celostno prometno strategijo v nastajanju.

Anketa OCPS Maribor

Kakšne mestne četrti in krajevne skupnosti si želimo?

Po vseh delih občine potekajo javne razprave o razvoju mestnih četrti in krajevnih skupnosti

V juniju potekajo v vseh delih Mestne občine Maribor javne razprave z občani o tem, kako naj delujejo njene mestne četrti (MČ) in krajevne skupnosti (KS) in kaj občani od njih pričakujemo.

MČ in KS so kot tako imenovani ožji deli občine skladno z Zakonom o lokalni samoupravi oblika notranje (teritorialne) členitve občine, ki so z njo neločljivo povezani. Če so bile v prejšnji družbenopolitični ureditvi tedanje krajevne skupnosti nekakšne "majhne občine", saj so same urejale številne zadeve in odločale o njih, se danes lokalna samouprava uresničuje na ravni občin kot samoupravnih lokalnih skupnosti. Ožji deli imajo predvsem vlogo povezovalca med občani in občino in so tiste točke v posameznih delih mesta, kjer lahko občani sodelujejo s podajanjem pobud in mnenj občini ter s tem sooblikujejo okolje, v katerem živijo. Statut Mestne občine Maribor (67. člen) tako določa, da so MČ in KS (skupno jih je sedemnajst) ustanovljene zaradi "zadovoljevanja posebnih skupnih potreb občanov na območju posameznih naselij ...".

V Strategiji razvoja mestnih četrti in krajevnih skupnosti 2025-2030 zapisana vizija pravi, da so MČ in KS organi-

zirane in upravljane tako, "da občanom približajo občino in so vez med njimi. So entitete, v okviru katerih občani sodelujejo pri urejanju javnih zadev in oblikovanju kakovostnega življenjskega okolja v vseh delih občine ter v katerih rastejo močne skupnosti."

Ožji deli imajo predvsem vlogo povezovalca med občani in občino

Za uresničitev vizije je določenih dvanajst ciljev, ki - med drugim - predvidevajo vzpostavitev pravičnejšega financiranja MČ in KS, izboljšanje pogojev za participacijo občanov ter prostorskih pogojev za najrazličnejše dejavnosti v vseh delih občine, ureditev meja med njimi (kjer je to potrebno), pa tudi za bolj učinkovito in pregledno delo izvoljenih svetov MČ in KS. Določeni so tudi okvirni ukrepi in časovnica za njihovo uresničitev, v javnih razpra-

vah pa poskušamo zbrati čim več predlogov konkretnijih ukrepov, kako po posameznih delih občine doseči zastavljene cilje. Zadnja javna razprava bo 26. junija na sedežu MČ Pobrežje (Kosovelova ul. 11) in bo namenjena tudi prebival-

cem Tezno, Brezja, Dogoš in Zrkovcev ter KS Malečnik-Ruperče.

Občane Mestne občine Maribor pa vabimo, da svoje pobude, kako izboljšati naše četrti in krajevne skupnosti, podajo tudi preko spletne strani občine

MČ Pobrežje Foto: Marko Pigac

(maribor.si), na kateri je strategija objavljena, ali na sedežih katere od MČ in KS. Odzive občanov bomo zbirali predvidoma do 15. avgusta.

Načrt za sistematično obnovo občinskih cest

Petletni seznam oziroma master plan predvideva sanacijo 156 odsekov cest v skupni vrednosti 29,6 milijona evrov z DDV

Andraž Mlaker

Ceste na območju Mestne občine Maribor so v dobršni meri dotrajane in so po izvedenih analizah v velikem deležu ocenjene kot v slabem ali zelo slabem stanju. Na več mestih so vidne mrežaste razpoke, udarne jame in rege, odprti stiki, deformiranje in obraba vozišča. A stanje te prometne infrastrukture v Mestni občini Maribor se vendarle bliža prelomnici. V sodelovanju z Javnim podjetjem Nigrad je Mestna občina pripravila ambiciozen načrt za sistematično obnovo cest, tako imenovani master plan obnove vozišč v MOM za obdobje 2025–2029.

Gre za strateški dokument, ki naslavlja dejstvo, da je večina cest v občini v slabem ali zelo slabem stanju. Meritve in terenski ogledi potrjujejo razpoke, udarne jame, kolesnice in deformacije na voziščih, ki pomenijo nevarnost za uporabnike in dodatno obremenjujejo proračun zaradi nenehnih nujnih popravil.

Sestavljen je seznam potreb

Pričetek postopka sega v leto 2020, ko so strokovne službe občine skupaj z mestnimi četrtmi in krajevnimi skupnostmi pričele zbirati in oblikovati seznam potreb po sanacijah najbolj dotrajanih cestnih odsekov. To bi omogočalo sistematičen pristop k sanaciji cest in omogočalo parcialna vlaganja v urejanje cest brez celovitega pregleda nad njihovim stanjem. Zbrani seznam cest je Urad za komunalno, promet in prostor dopolnil s tehničnimi parametri, ki se uporabljajo za izvedbo celovite ocene potreb po določitvi sanacijskih prioritete, ki zagotavljajo strokovnost in nepristranskost pri izvedbi tovrstnih del. Upoštevali so se tudi potrebe upravljalcev preostale gospodarske javne infrastrukture ter njihove potrebe po morebitnih sanacijah komunalnih vodov, izvzete pa so bile vse makadamske ceste, za katere je predvideno, da se bo vir za njihovo modernizacijo iskal drugje.

Uvodoma se je z orodjem Vialytics, ki z umetno inteligenco na osnovi snemanja posameznih cestnih odsekov in vibracij analizira stanje cestišč, ugotovilo dejansko (in ovrednoteno) stanje cest, ki zahteva višja vlaganja v cestno infrastrukturo. 218,8 kilometra cest je namreč v stanju, ki zahteva nujno ukrepanje (razred 4 in 5), dodatnih 175 kilometrov pa je tik pred tem. Če bi ceste pustili propadati tudi v bodoče in dodatnih vlaganj ne bi zagotavljali, bi v naslednjih letih zahtevale še dražje celovitejše obnove.

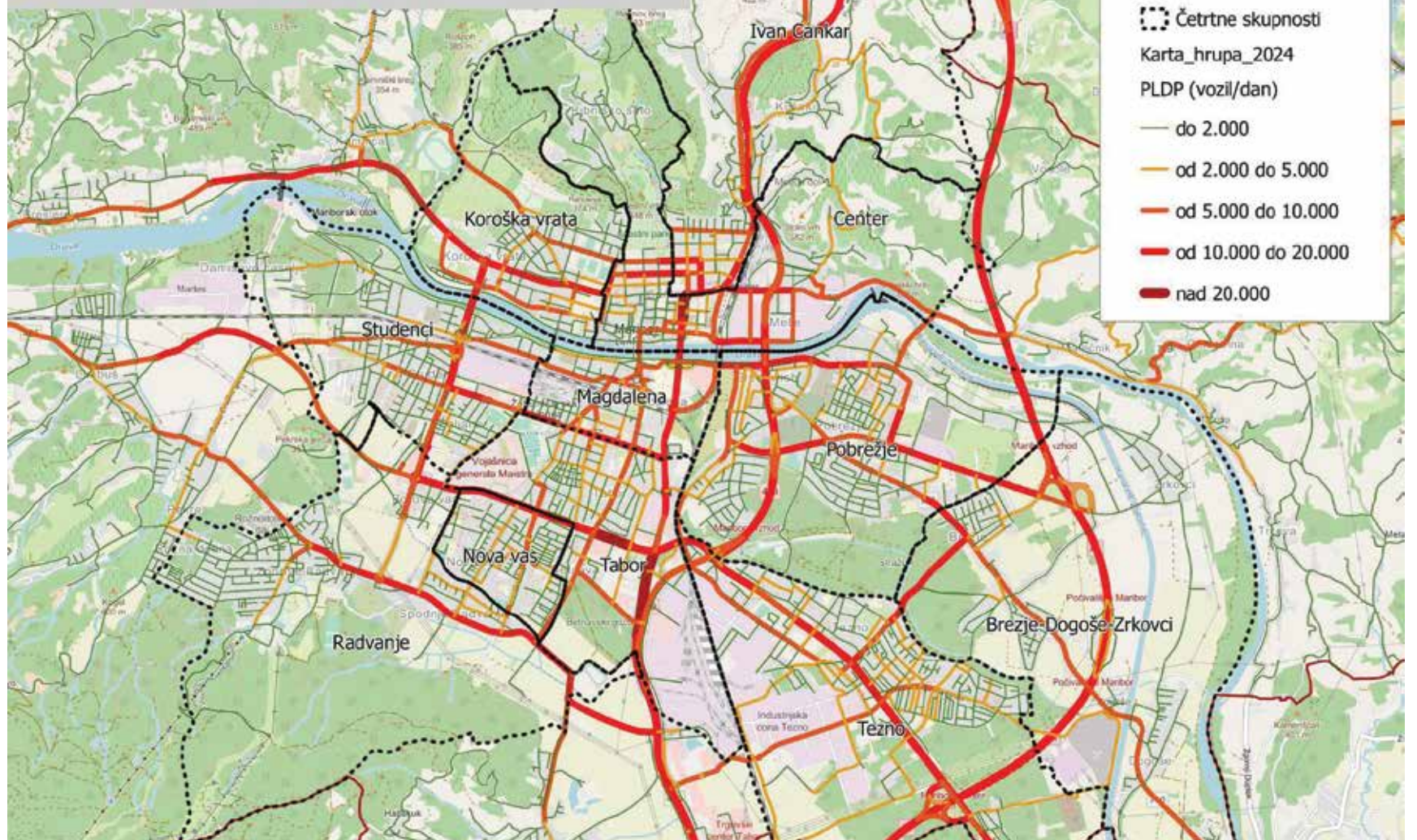
Iz pridobljenih podatkov je tako nastal petletni seznam oziroma master plan, ki predvideva sanacijo 156 odsekov cest v skupni vrednosti 29,6 milijona evrov z DDV. Obseg del vključuje predvsem preplastitve, na najbolj poškodovanih delih pa tudi posege v nosilno konstrukcijo cestišč. Občina s tem načrtuje ne le znižanje stroškov rednega vzdrževanja, temveč tudi dvig prometne varnosti, kakovosti bivanja in dostopnosti znotraj urbanega tkiva.

Do leta 2029 naj bi bile vse sanirane ceste dvignjene na stanje "dobro", kar pomeni bistveno izboljšano uporabniško izkušnjo in manjše izpade zaradi vzdrževalnih del.

Financiranje: javno-zasebno partnerstvo

Investicija bo izvedena preko javnega naročila z notranjo (t. i. in-house) pogodbo ali v kombinaciji z modelom javno-zasebnega partnerstva (JZP). Podlaga za to je promotorska vloga, ki jo je v začet-

Povprečne letne dnevne prometne obremenitve Leto 2024

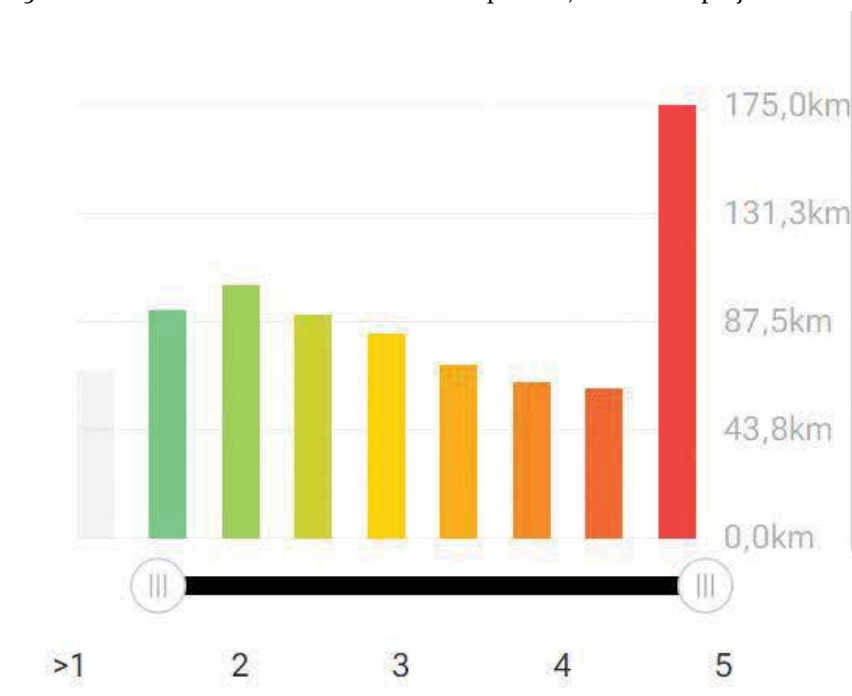
Legenda

Četrtne skupnosti	Karta_hrupa_2024	PLDP (vozil/dan)
		do 2.000
		od 2.000 do 5.000
		od 5.000 do 10.000
		od 10.000 do 20.000
		nad 20.000

ku letošnjega leta na mariborsko občino naslovila družba Nigrad. S tem pristopom se omogoča, da Nigrad kot obstoječi upravljalec infrastrukture izvede obnovo z lastnimi zmogljivostmi, ob jasni razdelitvi tveganj in odgovornosti, ne da bi ob tem kakorkoli posegali v izvajanje gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih javnih cest.

Dejstvo je, da je večina cest v občini v slabem ali zelo slabem stanju

Finančne analize dveh glavnih variant (A.1 in B.1) kažejo, da bi občina z variantami in-house partnerstva dosegla večjo predvidljivost stroškov, manjšo finančno izpostavljenost in boljši nadzor nad izvedbo. Poleg tega JP Nigrad izkazuje stabilno finančno sliko – leta 2023 je dosegel 30 milijonov evrov prihodkov in 691.000 evrov dobička.

Tveganja

Največja tveganja so povezana z zagotavljanjem finančnih sredstev, tako na strani kreditnega potenciala JP Nigrad kakor tudi občinskega proračuna, vendar je to razpršeno po letih izvajanja. Občina bo vsako leto določila obseg del glede na razpoložljiva sredstva, pri čemer mora Nigrad na svoji strani zagotavljati sredstva za financiranje projekta. Druga tveganja se nanašajo na časovno izvedbo in usklajevanje z drugimi komunalnimi projekti, a so obvladljiva, saj gre za dela, ki jih Nigrad izvaja v sklopu gospodarske javne službe rednega vzdrževanja.

Prej navedeno prevzemanje tveganj je eden izmed ključnih kazalnikov, da gre za vzdržen primer financiranja izvajanja investicijskega vzdrževanja, pri čemer javno podjetje zagotavlja vir financiranja obnove cest.

Prav tako je izpostavljena skladnost z zakonodajo – tako na področju javnega naročanja kot javno-zasebnih partnerstev. Projekt izkazuje, da so vsi pogoji za sklenitev in-house pogodbe izpolnjeni, kar pomeni, da se lahko projekt zakon-

sko varno izvaja brez dodatnih razpisnih postopkov, pri čemer je potrebno za pričetek postopka pripraviti investicijsko dokumentacijo na nivoju dokumenta za identifikacijo investicijskega projekta, skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ, ter koncesijski akt oziroma odlok, ki ga bodo na naslednji seji mestnega sveta obravnavali tudi mestni svetniki, ki so predhodno že bili seznanjeni s študijo upravičenosti podelitve koncesije.

Prioritetnost odsekov je bila določena na podlagi ocene stanja cest

Časovni okvir

Projekt bi se po predvidenem terminskem planu izvajal v petletnem obdobju, vendar bo potrebno dinamično prilagajati finančnim oziroma kreditnim zmoglostim družbe Nigrad in po potrebi določiti faznost izvajanja projekta glede na financiranje. Vsako leto bo obseg del odvisen od aktualnega proračuna in nujnosti sanacij posameznih odsekov. Ob morebitnem nižjem finančnem potencialu se bo projekt sorazmerno skrajšal, pri čemer bo seznam sanacij ostal nespremenjen, kar omogoča strokovno podkrepjeno nadaljevanje izvajanja sanacij najbolj poškodovanih in obremenjenih cest.

Določitev odsekov cest

Prioritetnost odsekov je bila določena na podlagi ocene stanja cest, prome-

Stanje občinskih javnih cest glede na indeks MSI (Vialytics) Vir: MOMB

Prometne obremenitve cest v MO Maribor

Vir: MOMB

tnih obremenitev in vožnje javnega potniškega ter integriranega prometa. Pri oblikovanju seznama so aktivno sodelovale tudi vse mestne četrti in krajevne skupnosti.

Do konca leta 2029 naj bi bili vsi zajeti odseki sanirani, kar pomeni preko 600.000 kvadratnih metrov obnovljenega cestišča, pri čemer se bo za investicije in investicijsko vzdrževanje občinskih javnih cest še vedno zagotavljalo sredstva v vsakoletnem proračunu, s tem pa bo zagotovljena konstantna obnova cest iz preteklih let. Teh odsekov je na povprečnem letnem nivoju nekaj manj kot 20.000 kvadratnih metrov.

Pomemben vidik tovrstnega pristopa k sanaciji cest je tudi celovito projektno vodenje in zagotavljanje tržnih cen izvajalca. Sanacija se mora namreč izvajati na podlagi predhodno izdelanih (tipskih) izvedbenih načrtov, ki predvidevajo strokovno obravnavo sanacijskih del. Nad izvajanjem del namerava občina zagotoviti lasten strokovni nadzor, kot ključen element izvajanja projekta se dodaja še zahteva po zavarovanju ustreznosti in kakovosti izvedenih del.

Vse navedeno se v projektu opredeljuje v fazi pogajanj z izvajalcem in sklenitvi in-house pogodbe.

Dvig investicijskega cikla in trajnostni učinek

Pomemben cilj master plana je tudi dvig celotnega investicijskega cikla v občinskih cestah, ki je bil zadnja leta preveč reaktiven in podvržen kriznemu ukrepanju. Z novim pristopom se uvajajo strateško planiranje, dolgoročno financiranje in ekonomska učinkovitost, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja.

Gre za eno največjih infrastrukturnih pobud v Mariboru v zadnjih letih, ki ne pomeni le popravilja asfalta, ampak dolgoročno izboljšanje prometne, okoljske in socialne slike mesta.

Rektorat Univerze v Mariboru Foto: Arhiv UM

Pol stoletja znanja in raziskovanja

Univerza v Mariboru bo letošnjo 50-letnico obeležila s številnimi prireditvami, s katerimi bo tudi širša javnost dobila vpogled v delo in dosežke študentov in profesorjev

Alenka Ribič

Univerza v Mariboru v tem letu obeležuje 50-letnico. Od ustanovitve v letu 1975 pa vse do danes Univerza v Mariboru igra pomembno vlogo enega ključnih akademskih, znanstvenoraziskovalnih in inovacijskih središč v regiji, Sloveniji in tudi širše. V njenem sklopu deluje sedemnajst fakultet, Univerzitetna knjižnica Maribor in Študentski domovi. Na njej študira več kot 15.000 študentov in zaposluje približno 2200 delavcev. Ves čas svojega razvoja in rasti je tesno povezana z mestom Maribor, ki tudi nosi ime univerzitetno mesto.

Praznovanje je dragocena prilžnost, da se ozremo v preteklost in zazremo v prihodnost. Univerza v Mariboru ostaja zavezana svoji viziji – ustvarjati okolje, ki spodbuja tako odličnost, sodelovanje, globalno povezanost kot akademsko svobodo, ki je podlaga za vrhunske pedagoške, znanstvenoraziskovalne in umetniške dosežke. S predanostjo prihodnosti pogumno stopa naprej in ponuja prostor ne le širjenju in plemenitenju znanj, temveč tudi navdihu in priložnostim.

V jubilejnem letu se je že in se še bo zvrstilo več prireditev z bogato vsebino, ti pa na različne načine prikazujejo področja, ki jih razvija Univerza v Mariboru. Z željo, da se dejavnost univerze čim bolj približa mestu Mariboru in

občankam ter občanom, bodo nekatere prireditve potekale tudi na prostem. Tako bodo širši javnosti dani na ogled ustvarjalnost in dosežki UM skozi oči zgodovine, znanosti, umetnosti in še več.

V okviru praznovanja 50-letnice poteka pester nabor aktivnosti, z osrednjim delom v septembru, poimenovanim **Teden univerze (od 15. do 19. septembra)**, v sklopu katerega bodo med pomembnejšimi dogodki:

Ponedeljek, 15. september:

Prireditev Naj študent, na kateri se razglasijo trije najboljši študenti univerze v aktualnem študijskem letu, ki so izstopali zaradi svojih akademskih dosežkov, izrednega prispevka k skupnosti in predanosti študiju.

Predstavitve znanstvene monografije o Univerzi v Mariboru: okrogla miza ob izdaji znanstvene monografije o Univerzi v Mariboru, ki bo izšla ob 50. obletnici ustanovitve UM in ki celovito osvetljuje razvojne mejnike, dosežke ter vlogo univerze v slovenskem in tudi mednarodnem znanstvenem prostoru.

Predstavitve poštne znamke 50 let Univerze v Mariboru, izdane v sodelovanju s Pošto Slovenije, ki na simboličen način ponazarja polstoletno tradicijo, znanstvene dosežke ter prispevek univerze k razvoju družbe.

Torek, 16. september:

Promocija doktorjev znanosti s slavnostno podelitvijo doktoratov: na slavnostni promociji doktorjev znanosti bo Univerza v Mariboru počastila nove doktorande, ki s svojim raziskovalnim delom bogatijo znanstveno skupnost in pomembno soustvarjajo razvoj in ugled univerze.

Visokošolski prostor usposablja aktivne, kritične in odgovorne državljane

Sreda, 17. september:

Podelitev nagrad in priznanj Univerze v Mariboru: ob Dnevu Univerze v Mariboru bodo podeljena najvišja priznanja študentom, posameznikom in podjetjem za njihov prispevek in pomemben doprinos h krepitvi univerze, hkrati pa bosta slovesno podeljena tudi častna naziva zaslužni profesor in častni doktor.

Četrtek, 18. september:

Gala večer ob 50-letnici Univerze v Mariboru: slovesnost bo potekala v Slovenskem narodnem gledališču Maribor in bo osrednji dogodek v jubilejnem letu, ki bo skozi umetniško izražanje orisal odličnost univerze na vseh ravneh. Dogodek poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednice Republike Slovenije, Nataše Pirc Musar.

Petek, 19. september:

Mednarodna konferenca o Evropskih univerzah: Univerza v Mariboru bo kot predsedujoča Evropski univerzitetni mreži ATHENA organizirala mednarodno konferenco z zelo aktualnimi tematikami na področju evropskega akademskega prostora.

V jubilejnem letu Univerza v Mariboru posebno pozornost posveča tudi **umetniškemu programu**, v okviru katerega se odvijajo razni koncerti študentov, profesorjev UM ter gostujočih umetnikov, razstave umetniških del, fotografski natečaj ... Del umetniškega programa bo vključen tudi v program letošnjega **Art kampa** v sklopu Festivala Lent.

Tudi fakultete Univerze v Mariboru zainteresirani javnosti v okviru **tednov fakultet** skozi različne dogodke (okrogle mize, razstave, koncerte, dneve odprtih vrat, obiske inštitutov in labo-

ratorijev) predstavljajo svojo izobraževalno in raziskovalno dejavnost ter tako omogočajo vpogled v svoje delo, dosežke in vizijo prihodnosti.

Univerza v Mariboru namreč v svoji strategiji zasleduje cilje vključujočega, inovativnega in povezanega visokošolskega prostora, ki bo usposabljal aktivne, kritične in odgovorne državljane, zagotavljal kakovost izobraževanja in raziskovanja, akademsko integriteto in skrbel za trajnostni razvoj družbe. Poudarja tudi pomen svobode raziskovanja in institucionalne avtonomije, razvoj vseživljenjskega učenja, digitalizacije in zelene infrastrukture. Stremi k trajnostnemu, družbeno odgovornemu in kakovostnemu razvoju znanstvenih ved in umetniških disciplin ter raziskovalnih področij in podpodročij, ki jih razvija, ob upoštevanju načel pametne specializacije s poudarkom na reševanju družbenih izzivov. V ospredje postavlja študenta in visokošolskega učitelja kot glavna akterja v pedagoškem procesu, s čimer sledi evropskim trendom v visokošolskem izobraževanju – kakovostnejše poučevanje in učenje, osredinjeno na študenta, mehanizmi za spodbujanje, zagotavljanje in spremljanje kakovosti pedagoškega procesa. Univerza v Mariboru je tudi najbolj ocenjena slovenska univerza, uvrščena na Times Impact Rankings, ki ocenjuje, kako univerze skrbijo za cilje trajnostnega razvoja in jih vključujejo v svoje delo.

Pomembno je, da otroke odtegnemo od zaslonov

Prostovoljci pri Zvezi prijateljev mladine Maribor ugotavljajo, da se morajo vedno bolj potruditi, da otroke in mladostnike motivirajo za igro, druženje in pogovor

S prihodnjim ponedeljkom se začne tudi počitniški program Zveze prijateljev mladine Maribor, Počitnice s prijatelji. Do 29. avgusta bodo imeli otroci in mladostniki pri ZPM-u priložnost za sproščeno, ustvarjalno in brezskrbno preživljanje prostega časa. Letujejo lahko na morju, v Vzgojno-izobraževalnem in rekreacijskem centru (VIRC) v Poreču, ter v Domu Miloša Zidanška (DMZ) na Pohorju, bogat dnevni počitniški program pa jim je na voljo v Mariboru, v Domu ustvarjalnosti mladih (DUM).

Številne ustvarjalne, raziskovalne in športne delavnice ter druge zanimive aktivnosti vsako poletje obiskuje okoli 600 otrok. In kaj opažajo mentorji, ki z njimi delajo že dolga leta? "V ustvarjalnih delavnicah in pri gibalnih dejavnostih opažamo upad motoričnih sposobnosti otrok. Izkazujejo tudi manj potrpljenja in vztrajnosti. Nekateri se neradi gibljejo oziroma hodijo, medtem ko imajo drugi težave z umiranjem in ohranjanjem pozornosti.

V družbi opažamo vse več verbalnega in fizičnega nasilja, zato spremljevalce in mentorje usposabljam, da otroke spodbujajo k medsebojni prijaznosti in spoštljivi komunikaciji, saj to pomembno prispeva k prijetnejšemu in varnejšemu vzdušju za vse.

Podrobnosti o počitniškem programu ZPM najdete tukaj

Skrbi nas tudi naraščajoča uporaba zaslonov med otroki, saj jim starši dovolijo, da na dejavnosti prinesejo telefone ali celo tablice," razlaga Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti v DUM-u.

Otrokom ni več dolgčas, a to ni dobro

Kakovostni programi za preživljanje prostega časa so po mnenju sogovornice izjemno pomembni za krepitev duševnega zdravja. "Vedno smo verjeli, da je za otroka dobro, če mu je kdaj dolgčas, saj takrat začne razmišljati, postane ustvarjalen in išče lastne ideje za preživljanje časa. Danes si preganjajo dolgčas s telefoni in drugimi napravami, to pa zavira domišljijo in samoiniciativnost. Zato je toliko bolj pomembno, da lahko preživljajo prosti čas 'analogno'. In to je bistvo našega počitniškega programa – ustvariti varen prostor, kjer se otroci družijo z vrstniki, razvijajo domišljijo in krepijo pristne, človeške odnose," meni Kaurinova.

Zapiranje vaze s telefonom v roki pa je zelo dobro izhodišče za duševne stiske, o kakršnih v družbi vedno več govorimo. "Otroci se pogosto ne zavedajo, da so - kljub preživljanju prostega časa v digitalnem svetu ali prav zaradi njega - osamljeni. To spoznanje jih lahko pahne v globoko duševno stisko. V obdobju pubertete, ko so čustvena nihanja tudi razvojno pogojena, se te stiske še okrepijo. Na Telefon za otroke in mladostnike (TOM) se zato obrača vse več mladih, ki se soočajo z občutki nemoči, tesnobe, včasih celo s samopoškodovalnimi

ali samomorilnimi mislimi. Pogosto so nesrečni in ne znajo primerno izraziti svojih čustev. Če je na primer jeza povsem legitimno čustvo, je pomembno, da se naučimo, kako jo prepoznati in izraziti, ne da bi pri tem škodovali sebi ali drugim," razmišlja sogovornica.

Telefoni in druge naprave zavirajo domišljijo in samoiniciativnost

Spodbujajo gibanje, ustvarjalnost, socialne veščine

Pri ZPM opažajo, da so tudi starši pogosto zasvojeni z digitalnimi napravami, kar vpliva na kakovost časa, preživetega z otroki. V ospredje vse bolj stopa miselnost, da mora biti prosti čas organiziran, vnaprej načrtovan ali povezan s stroški, s tem pa izgubljammo dragocene priložnosti za pristno povezanost. "V Mariboru smo obkroženi z izletniškimi

točkami, ni treba daleč in ni potreben denar, da z otrokom preživiš čudovit dan," je prepričana sogovornica. "V naš program vključujemo takšne izlete, kjer je dovolj prostora za prosto igro, hkrati pa otroci pridobivajo različna znanja in krepijo večšine, pomembne za vsakdanje življenje. Spodbujamo gibanje, ustvarjalnost, pa tudi socialne veščine - da prisluhnejo, tudi če jih to v tistem trenutku ne zanima. Da se naučijo spoštljivo počakati, da nekdo konča misel, in šele nato povedo svoje mnenje," o programih ZPM Maribor razlaga Kaurinova. Pri ZPM-u zato veliko časa vlagajo v oblikovanje čim bolj privlačnih vsebin: od družabnih iger, sprostitev dejavnosti in rekreacije do ustvarjalnih in zabavnih izzivov, kot je tekmovanje v zlaganju kock in druge podobne igre, ki spodbujajo sodelovanje, domišljijo in gibanje.

Otroci morajo pri njih odložiti telefone

Delo z otroki danes ni preprosto, opozarjajo pri ZPM-u. "Pri nas morajo otroci odložiti telefone, kar zanje ni vedno lahko. Nekateri bi bili raje drugje, pa jih starši pripeljejo k nam, ker nimajo druge možnosti. Nekateri bi bili raje s starši, pa so

ti v službi - tudi kakšno solzico potočijo, ko jih starši pripeljejo. Velika večina naših obiskovalcev pa komaj čaka na naslednji izlet, ustvarjalni izziv ali igro. Prostovoljci morajo poskrbeti za vse in vsako leto se morajo bolj potruditi," pove Kaurinova in poudarja, da so mentorji v njihovih programih prostovoljci, ki se za delo z otroki posebej usposablja.

"Potrebovali bi še več prostovoljcev, saj bi se tako lahko še bolj posvetili posameznim otrokom, ki potrebujejo več pozornosti," še dodaja. Ob vsem trudu prostovoljcev pa si včasih želijo tudi večjo podporo staršev, ugotavlja Kaurinova. "Nekateri starši so bili že sami vzgajani v bolj permisivnem duhu, zato se pri vzgoji svojih otrok pogosto znajdejo v zadregi. Včasih so preveč zaščitniški in ne znajo postaviti meja. Tudi zato gre velika pohvala prostovoljcem, ki se med počitnicami z veliko predanostjo trudijo za dobrobit otrok. Ker preko poletja v dejavnostih, ki jih organiziramo v Mariboru, naštejemo več kot 5000 obiskov, čutimo izjemno potrebo, da bi se ti programi še krepili - tako vsebinsko kot finančno. Z dodatnimi sredstvi bi lahko več pozornosti namenili tudi staršem in jih podprli pri vzgojnih izzivih, s katerimi se vsakodnevno soočajo," sklene Kornelija Kaurin.

Uspešna vrnitev v službo po dopustu

Odmori za zaposlene med delom in po njem niso privilegij, ampak so ključni za dolgoročno uspešnost in rast podjetja

Začenja se čas dopustov, marsikdo pa se že na počitnice odpravlja s slabim občutkom, kaka gora dela ga bo čakala, ko se vrne. V številnih delovnih organizacijah je postalo običajno, da zaposleni ne izkoristijo vseh dni svojega letnega dopusta. Nadure in delo ob koncu tedna so že skoraj stalnica, zaposlenim se zdi, da s tem dokazujejo svojo pripadnost organizaciji, ali pa se bojijo, da bodo izgubili službo, če zavrnejo dodatno delo. Ob vsem skupaj pa zaposlene daje še slaba vest, da bodo morali sodelavci opraviti delo namesto njih. Pa je to prav?

"Odmori za zaposlene med delom in po njem niso privilegij, ampak so ključni za dolgoročno uspešnost in rast podjetja," meni dr. Sara Tement, univ. dipl. psih, profesorica na Oddelku za psihologijo Univerze v Mariboru. "Raziskave kažejo, da so tisti, ki si ne vzamejo časa za počitek, regeneracijo in okrevanje, bolj izpostavljeni izčrpanosti, nizki motivaciji, slabši uspešnosti in izgorelosti. Redni počitki po delu pa pripomorejo k večjemu zadovoljstvu pri delu, večji zavzetosti in višji delovni uspešnosti." Po dopustu si marsikdo naloži preveč dela, da bi nadoknadil "izgu-

Foto: Profimedia

bljen" čas ali znova ujel ritem, iz katerega je za nekaj časa izstopil. Nekateri zaposleni se obenem bojijo, da bi zaradi dopusta bili videti "odveč" v organizaciji. Vse to povečuje stres in dejansko spodkopava prizadevanje, da bi nadoknadili zaostanek, še meni sogovornica. Zato moramo že pred dopustom poskr-

beti, da bo delo opravljeno, predvsem pa se zavedati, da le z rednimi odmori, tudi čez dan in med tednom, ne le na dopustu, ohranjamo energijo in produktivnost za učinkovito delo v službi, opozarja Sara Tement.

Strategije za učinkovito delo s čim manj stresa

Po Harvard Business Review povzemamo nekaj strategij, kako se s čim manj stresa vrniti na delo in ohraniti dobro kondicijo tudi v preostalem delu leta:

1. Vključite počitek v vsakodnevno rutino

Namesto da se za počitek odločite, ko ste že povsem izčrpani in neučinkoviti, se zgledujte po vrhunskih športnikih, ki razumejo regeneracijo kot del strategije za doseganje dobrih rezultatov. Počitek mora biti reden in zadosten.

2. Preprečite stres ob vrnitvi

Vzemite si vsaj en prost dan med prihodom z dopusta in vrnitvijo na delo, da se boste lahko fizično in psihično pripravili na spremembo okolja. V prvih dneh po vrnitvi v službo si ne naložite preveč delovnih obveznosti naenkrat.

3. Redno poskrbite za sproščanje

Ugotovite, kaj vas najbolj razbremenuje - šport, ustvarjalni konjički, druženje s prijatelji ali kaj drugega - in si večkrat na teden vzemite čas za to. Izkoristite vsak trenutek prostega časa za stvari, ki vas sproščajo.

4. Postavite meje

Izkoristite vrnitev z dopusta za to, da jasno poveste sodelavcem in vodstvu, kdaj ste dosegljivi, saj potrebujete prosti čas, da se mentalno odklopite od dela. Če začnejo delovne zahteve presegati vaše pristojnosti ali vam povzročajo stisko, se pogovorite z vodstvom, kako vas lahko razbremeni.

5. Ste v zdravem delovnem okolju?

Če vas skrbi, da vaše delo ne bo cenjeno, razmislite, ali ste v zdravem delovnem okolju. Kjer se zaposleni bojijo oditi na dopust, vodstvo pa nagrajuje pretirano delo in žrtvovanje, vlada nezdrava delovna klima. Kadar priznanja ni možno doseči brez tega, da bi se preobremenili in žrtvovali svoje zdravje in dobro počutje, raje poiščite drugo zaposlitev.

Maribor je postal prostovoljstvu prijazna občina 2025

Priznanje ni le potrditev že opravljenega dela, temveč tudi obveza, da bomo kot lokalna skupnost še naprej negovali vrednote prostovoljstva in prostovoljcem zagotavljali spodbudno, vključujoče in podporno okolje

Ines Zupanič Tomažič

Mestna občina Maribor je letos postala prostovoljstvu prijazna občina 2025. Naziv podeljuje Slovenska filantropija, humanitarna organizacija, ki deluje že od leta 1992, njena vizija pa je odprta, pravična in solidarna družba. Vsako leto organizacija posebej nagradi občine, ki so se izkazale kot dober podpornik prostovoljskim organizacijam.

Gre za pomembno priznanje za dolgoletna prizadevanja občine pri spodbujanju in razvoju prostovoljstva, za sistemsko podporo prostovoljskim organizacijam ter za aktivno vlogo pri krepitvi medčloveške solidarnosti v lokalnem okolju.

Naziv je občina prejela na slavnostni podelitvi v Delavskem domu Trbovlje, kjer so priznanja podelili skupno 40 občinam iz vse Slovenije – 36 jih je naziv uspešno ohranilo, štiri občine pa so ga prejele prvič, med temi štiri tudi Maribor.

Vrednote je treba negovati naprej

Strokovna komisija Slovenske filantropije je v obrazložitvi zapisala, da naziv Mestna občina Maribor prejme za "prepoznavanje vrednosti prostovoljstva za razvoj občine, podporo prostovoljskim organizacijam, sodelovanje na nacionalnih prostovoljskih akcijah ter vizijo razvoja prostovoljstva v občini, ki zajema tudi sprejem občinske strategije za prostovoljstvo".

To priznanje ni le potrditev že opravljenega dela, temveč tudi obveza za prihodnost. Pomeni zavezo, da bomo kot lokalna skupnost še naprej negovali vrednote prostovoljstva in prostovoljcem zagotavljali spodbudno, vključujoče in podporno okolje. V Mariboru smo lahko ponosni na razvejeno mrežo prostovoljskih organizacij, društev, zavodov, mentorjev in posameznikov, ki v svojih okoljih prepoznavajo stiske, zagotavljajo pomoč, delijo znanje ali zgolj prisluhnejo. Njihov prispevek je neprecenljiv.

Priznanje za dolgoletna prizadevanja občine pri spodbujanju in razvoju prostovoljstva

Mestna občina Maribor se je v zadnjih letih izkazala kot prostor, kjer prostovoljstvo ni prepuščeno naključjem. Načrtno in sistematično pristopa k podpori prostovoljskih pobud – s sodelovanjem v nacionalnih akcijah, kakršna je Dan za spremembe, z razvijanjem strategije za prostovoljstvo, s povezovanjem deležnikov ter z vključevanjem prostovoljcev v različna področja občinskega delovanja.

Lani je občina finančno podprla več kot 150 prostovoljskih organizacij s področij civilne zaščite in reševanja, kulture in umetnosti, vzgoje

Predstavnica MO Maribor prevzema priznanje Prostovoljstvu prijazna občina 2025. Foto: MOM

in izobraževanja, varstva okolja, socialne dejavnosti ter zdravja in rekreacije. Obenem svoje humanitarne in prostovoljske dogodke občina organizira tudi sama. Vsako leto organizira veliko mariborsko čistilno akcijo Moji odpadki, moja skrb, letos je bila del nacionalnega Dneva za spremembe, ki ga organizira Slovenska filantropija, organizirajo zbiranja hrane in odev za živali iz Zavetišča za živali Maribor, zbirajo platenke, letos pa so ponovno organizirali krvodajalsko akcijo za zaposlene na Mestni občini Maribor in Upravnih enoti Maribor.

Zahvala gre tudi vam, prostovoljci

Ob tem pa na Mestni občini Maribor izrekamo iskrene zahvale vsem prostovoljcem, ki darujejo svoj čas, znanje, energijo in srce tistim, ki to res potrebujejo. Hvala vsem mentorjem, društvom, zavodom, šolam, organizacijam in čisto vsakemu prostovoljcu posebej.

Hvala, da skupaj ustvarjamo mesto solidarnosti, mesto, kjer nihče ne ostane sam.

Maribor s tem nazivom ni prepoznan le kot prostovoljstvu prijazna občina, temveč kot skupnost ljudi, ki se zavedajo pomena medsebojne pomoči. Prostovoljci puščajo neizbrisne sledi – ne le v statistikah in poročilih, temveč v srcih tistih, ki jih dosežejo.

Jazz 'ma mlade Foto: Hana Požgan Fišinger

Poletno ustvarjanje, raziskovanje in druženje v MKC Maribor

Dejavnosti bodo potekale od začetka julija do konca avgusta na različnih lokacijah po mestu

Za letošnje poletje v MKC Maribor pripravljajo pester program, ki povezuje kulturo, umetnost, tehnologijo in skupnost. S svežimi idejami, ustvarjalnostjo in zabavo vabijo mlade in mlade po srcu, da se jim pridružijo v različnih dejavnostih, ki bodo potekale od začetka julija do konca avgusta na različnih lokacijah po mestu.

Za pravljične duše in male raziskovalce bo pravi raj **Doživljajsko igrišče v Malem betnavskem gozdu**, kjer bodo potekali **pravljicaški in pripovedovalski nastopi** z MKC Črka. Ob sredinih večerih (3. 7., 17. 7., 14. 8., 21. 8. in 28. 8.) ob 18. uri bo gozd zaživel v objemu zgodb, smeha in čarobnosti.

Tisti, ki jih zanima sodobna tehnologija, se lahko udeležijo **tehnoloških delavnic z InoQi** v Kulturnem inkubatorju. Med 1. 7. in 27. 8. bodo na voljo delavnice **Virtualni kreatorji, Igre programiranja in Kreativni video in umetna inteligenca**, vsaka v več terminih. Udeleženci bodo spoznavali nove tehnologije in se preizkusili v ustvarjalnem kodiranju ter digitalnem pripovedovanju.

MKC tudi letos ponuja pomembno podporo mladim, ki se soočajo s prekarnostjo. **Individualna svetovanja in informiranja** bodo potekala vsak torek med 12. in 14. uro. Poleg tega 19. in 20. 8. pripravljajo tudi posebno **usposabljanje Skupaj proti prekarnosti mladim**, namenjeno opolnomočenju in plovovanju. Kulturno-umetniški utrip bodo

Dogajanje pred mladimi arkadami Foto: Janez Klenovšek

poživile razstave: **Skupinska razstava Vabljeni mladi** (od 9. 7. do 4. 9. v Galeriji Media Nox), **Maxime Custodio - Error Mudd** (od 29. 7. do 22. 8.) in **Inja Prebil - Nexus Prima** (od 25. 8. do 19. 9.), obe v Kulturnem inkubatorju. Galerija Media Nox bo poleti odprta tudi ob nedeljah, sicer pa imajo poleti odprto od torika do petka med 10. in 14. uri ter med 15. in 18. uro, ob sobotah pa med 10. in 13. uro. Ob nedeljah ponujajo tudi možnost za sproščeno druženje v okviru **Pridi na balkon** v Kulturni četrti Židovska (24. ali 30. 8.).

Za ljubitelje stripa bo v sodelovanju s **striparno Obleček** organiziran **strip sejem** (5. 7. in 2. 8.), mladi se lahko sprostijo tudi na **družabnih večerih** (17. 7. in

21. 8.) ter na **Geek druženju z društvom Animoku** (26. 7. in 30. 8.). Vabljeni tudi na **Nevrodivergentni HangOut** 8. 7. in na festival **Jazz 'ma mlade** 29. 8. s koncertom in ustvarjalno delavnico.

Za dodatno skrb za zdravje MKC organizira **testiranja na SPO za moške, ki imajo spolne odnose z moškimi** (30. 7. in 27. 8.).

Poletje z MKC Maribor bo torej vse prej kot dolgočasno. Vabljeni, da soustvarjate skupnost, raziskujete nove svetove in preživite poletje kreativno, povezano in navdihujoče.

Poletna oaza športa, rekreacije in družinske zabave

Mariborski otok ostaja prostor povezovanja, zdravega življenja in kakovostno preživetega prostega časa

Mariborski otok, biser med mestnimi kopališči in ena najbolj priljubljenih poletnih točk prebivalcev Maribora in širše okolice, tudi letos vabi k sprostitvi, osvežitvi in aktivnemu preživljanju prostega časa. Poleg tradicionalnega kopanja v naravnem okolju reke Drave bo Otok to poletje zaživel v znamenju raznolikih brezplačnih športnih in kulturnih vsebin za vse generacije.

Tema poletja: šport in rekreacija na prostem

Pod okriljem Športa Maribor iz Skupine JHMB bo spremljevalni program letošnje kopalne sezone zasnovan okoli gibanja, zdravlja in povezanosti. Projekt **Športaj na Otoku** združuje dolgoletno sodelovanje z mariborskimi športnimi klubi, društvi in vadbenimi organizacijami, ki bodo svoje znanje in energijo delili z obiskovalci.

Na voljo bodo številne aktivnosti, med njimi:

- odbojka na mivki in badminton na prostem,
- vodna aerobika za vse generacije,
- učenje osnovnih tehnik plavanja,
- borilne veščine, kot so taekwondo in ju-jitsu,
- šahovski turnirji, ki bodo izzvali tako mlade kot izkušene šahiste,
- posebna predstavitev potapljanja z Juratom Daičem, najboljšim slovenskim potapljačem na vdih,
- skupinske vadbe pod vodstvom Bodifitovih licenciranih inštruktorjev, ki bodo poskrbeli, da se bomo tudi ob vročih poletnih dnevih gibali z nasmehom.

Otroški program in kulturne poslastice

Posebna pozornost bo tudi letos namenjena najmlajšim obiskovalcem. V so-

delovanju z zavodom **MARS** bodo na voljo ustvarjalne delavnice, v katerih bodo otroci pod vodstvom mentorjev razvijali svojo domišljijo, ročne spretnosti in se zabavali v varnem okolju.

Filmsko doživetje na Otoku, avgust 2024
Foto: Šport Maribor

Za dodatno kulturno vzdušje bo poskrbelo **Lutkovno gledališče Maribor**,

ki bo z lutkovnimi predstavami Otoku dodalo pravljичen pridih.

Kopališče Mariborski otok
Foto: Šport Maribor

Vse aktivnosti v sklopu programa Športaj na Otoku so brezplačne

Poletni vrhunec – Filmsko doživetje na Otoku

Kopalna sezona se bo, tako kot lani, zaključila s **Filmskim doživetjem na Otoku**, ki je lani poželo izjemen uspeh. Dogodek bo potekal zadnji avgustovski vikend in bo znova postregel z edinstveno izkušnjo ogleda filma na pro-

stem – v objemu čudovite narave, ob šumu reke in pod zvezdnatim nebom. Gre za nepozaben večer, ki povezuje naravo, umetnost in druženje v enem najbolj romantičnih koticov mesta.

Brezplačno, dostopno, vključujoče

Vse aktivnosti v sklopu programa Športaj na Otoku so **brezplačne**. To je v duhu Športa Maribor, ki si prizadeva ustvarjati okolje, v katerem je rekreacija dostopna vsem – ne glede na starost, telesno pripravljenost ali življenjski slog. Mariborski otok tako ostaja prostor povezovanja, zdravega življenja in kakovostno preživetega prostega časa.

Vabljeni, da to poletje preživite aktivno in sproščeno – na Mariborskem otoku!

Dve diviziji, ena velika priložnost

Maribor je prizorišče največjega atletskega dogodka v zgodovini Slovenije, nastopili bodo tudi Kristjan Čeh, Tina Šutej in Anita Horvat

Danes je Maribor za nekaj dni postal srce evropske atletike. Mesto namreč gosti **ekipno evropsko prvenstvo v atletiki za 2. in 3. divizijo**, ki se tradicionalno odvija pod okriljem Evropske atletike vsaki dve leti. Gre za izjemno čast in odgovornost, saj je to največje atletske tekmovanje, kar jih je bilo kdaj organiziranih na slovenskih tleh. Dogodek skupaj prirejajo **Atletska zveza Slovenije, Mestna občina Maribor** in **Šport Maribor** iz Skupine JHMB.

Maribor bo v ospredju evropske atletike štiri tekmovalne dni:

24. in 25. junija 2025 bodo potekali boji ekip tretje divizije,

28. in 29. junija 2025 bo tekmovala druga divizija, v kateri nastopa tudi slovenska reprezentanca.

Za Slovenijo je to zgodovinski trenutek: naši najboljši atleti in atletinje imajo prvič priložnost, da se pred domačimi gledalci borijo za prestop med najboljše – v prvo divizijo evropske atletike.

Navijači lahko v živo spremljajo nastope **Kristjana Čeha**, aktualnega

evropskega prvaka v metu diska, **Tine Šutej**, svetovne in evropske dvoranske podprvakinja v skoku s palico, ter **Anite Horvat**, evropske dvoranske podprvakinja v teku na 800 metrov. Poleg njih nastopajo še drugi vrhunski slovenski atleti, ki si prizadevajo za čim višjo uvrstitev svoje ekipe.

Dogodek obljublja tudi nastope mednarodnih zvezdnikov svetovne atletike – športnikov, ki jih sicer spremljamo na največjih mitingih, svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah.

Vsi na Poljane!

Prvenstvo poteka na **prenovljenem Atletskem stadionu Poljane**, ki bo v teh dneh postal pravo evropsko prizorišče navdušujoče športne energije. Polne tribune navijačev so pomembna moralna podpora slovenski reprezentanci, ki si želi pred domačo publiko pokazati najboljše, kar zmore.

Dogodek je tudi odlična priložnost za promocijo športa med mladimi,

spodbujanje zdravega življenjskega sloga in povezovanje lokalne skupnosti. Maribor bo za nekaj dni mesto

športa, strasti in skupne navijaške energije. **Vabljeni, da skupaj z najboljšimi slovenskimi atleti spišemo novo**

poglavje slovenske športne zgodovine. Pridite in navijajte za naše – na Poljanah, junija 2025!

Ponudba poletnih dejavnosti na Mariborskem Pohorju z Arehom, ki jo zagotavlja podjetje Marprom iz Skupine JHMB, postaja vse bolj pestra in razgibana. Njeni ključni stebri so **Bike park Pohorje Maribor**, **Outdoor center Bolfenk** in **Outdoor center Areh**. To poletje obiskovalce v vseh čakajo tudi številna nova doživetja.

V Bike parku Pohorje Maribor smo letos z novimi progami in skills parkom nad spodnjo postajo Pohorske vzpenjače ustvarili prostor za kolesarje vseh starosti in stopenj znanj, ki lahko izpopolnjujejo svoje veščine ali se šele spoznavajo s svetom gorskih koles. **Skills park** obsega preišljeno oblikovane in različnim sposobnostim prilagojene elemente, kot so proga pump track, tehnične cone in naravne ovire, nizki skoki, valovi idr. Tako se je v njem, pred vožnjo po zahtevnejših kolesarskih progah, mogoče naučiti pravilne drže in tehnik zaviranja, nadzora hitrosti, ravnotežja in premika težišča, varne vožnje čez zavoje, grbine in ovire ter skokov.

Po kolesarskih poteh z vodnikom

Gorski kolesarji se lahko v tej sezoni podajo tudi na **vodni kolesarski izlet** z licenciranimi MTB-vodniki; ti jih popeljejo tako po kolesarskem parku kot v najlepše koticke Mariborskega Pohorja z Arehom.

Outdoor centra Bolfenk in Areh ponujata širok spekter adrenalinskih aktivnosti za vse generacije; v Outdoor centru Bolfenk so na voljo spusti z **gorskimi trikolesniki** po progi Sleme, **zorbing nogomet** in kmalu še **zorbing adrenalina**. Medtem za najmlajše pripravljamo **mini skills park** pri zgornji postaji Pohorske vzpenjače, kjer se bodo otroci lahko učili osnovnih veščin za vožnjo MTB (mountain bike).

Proga za gorske trikolesnike Foto: Marprom

Aktivno poletje na Pohorju: nova doživetja za vse generacije

Strategija Marproma temelji na ustvarjanju raznovrstne, aktivne in družinam prijazne destinacije **Pohorje 365**, ki bo vse leto privabljala širok spekter obiskovalcev – od ljubiteljev adrenalina do družin z otroki

Postanite Pohorski XL ninja

V Outdoor centru Areh smo uredili **easy loop vlečnico**, ki omogoča dostop do nove kolesarske enoslednice **Zig Zag Trail**, primerne za začetnike in otroke. Poleg tega je namenjena prevozu gorskih trikolesnikov po spustih na progi Areška. Medtem lahko družine uživajo v minigolfu ali se zabavajo v kreativnem doživetju **Pohorski XL ninja** v **gibalnem parku Areh**.

Ta obsega raznolike elemente za preizkušanje motoričnih spretnosti in vzdržljivosti. V sklopu izziva **Pohorski XL ninja** je treba na čim bolj izviren ali zabaven način premagati ovire v parku, to ujeti v kratek video in ga objaviti na družbenih omrežjih (Facebook ali Instagram). Pri objavi je treba označiti profil @visitpohorje in dodati ključnik #Pohor-

Skills park Foto: Marprom

skiXLninja. Vsak mesec bo video z največ všečki prejel privlačno mesečno nagrado, kot je vozovnica za gorske trikolesnike ali Bike park Pohorje Maribor. Videi, ki bodo dosegli več kot 100 všečkov, pa bodo uvrščeni v zaključno žrebanje za glavno nagrado – letno vozovnico XL.

Adrenalinski navdušenci lahko izberejo tudi **monster rollerje** (gorske skiroje) za vožnje na progah obeh outdoor centrov. Prav tako so možni spusti na poletnem sankališču **Pohorjet**, speljanem po Snežnem stadionu. V Bike parku Pohorje Maribor pa za obiskovalce urejamo še povsem novo progo **Bolfenk Trail** in prenavljamo celotno progo **Red Line**.

Cilj: destinacija Pohorje 365

Strategija Marproma pri razvoju Pohorja temelji na ustvarjanju raznovrstne, aktivne in družinam prijazne destinacije **Pohorje 365**, ki bo vse leto privabljala širok spekter obiskovalcev – od ljubiteljev adrenalina do družin z otroki. Pri tem pa poudarja trajnostni turizem ter spodbuja spoštovanje do narave in lokalne kulture.

Želimo, da Mariborsko Pohorje z Arehom postane sinonim za aktivno, zdravo in nepozabno doživetje za vse, ki ga obiščejo.

Poletni avtobusni liniji na Pohorju

Ruše–Areh–Bellevue–Sp. Hoče–Botanični vrt in Botanični vrt–Sp. Hoče–Bellevue–Areh–Ruše

Vsak vikend in praznik v času poletnih šolskih počitnic.

Minibusa sta opremljena s prikolico za prevoz koles.

Vozni red in aktualne informacije o vožnjah: www.marprom.si, tel.: 059 180 482.

Poleti znova avtobusni liniji čez Pohorje

V času poletnih šolskih počitnic bo Marprom iz Skupine JHMB tudi letos zagotavljal prevoz na dveh posebnih linijah, speljanih čez Pohorje: Ruše–Areh–Bellevue–Sp. Hoče–Botanični vrt in Botanični vrt–Sp. Hoče–Bellevue–Areh–Ruše. Minibusa na teh linijah, opremljena s prikolico za kolesa, vozita od 21. junija ob sobotah, nedeljah in praznikih.

V obdobju od 21. junija do 31. avgusta 2025 bosta minibusa iz Ruš in Hoč na Pohorje med vikendi in prazniki ob ugodnih vremenskih razmerah opravila pet voženj dnevno. Pri tem imata vmesne postanke pri priljubljenih izletniških in turističnih točkah.

Cena enosmerne vozovnice je 4 evre za odrasle in 1 evro za otroke. Opravljanje prevoza na pohorskih avtobusnih linijah sofinancirajo občini Ruše in Hoče - Slivnica ter Turistično društvo gostincev Pohorja.

Urbana športna igrišča vabijo na brezplačno rekreacijo

Povezujejo različne generacije, spodbujajo medsebojno sodelovanje, zdrav tekmovalni duh in prispevajo k večji vključenosti vseh prebivalcev

V urbanem okolju, kjer tempo življenja pogosto narekuje hiter ritem in preveč časa preživimo v zaprtih prostorih, so športna igrišča na prostem izjemnega pomena. Ponujajo priložnost, da meščani vseh generacij kakovostno preživljajo prosti čas na svežem zraku, se rekreirajo ter krepijo svoje fizično in duševno zdravje.

Urbana športna igrišča v našem mestu, ki jih upravlja Šport Maribor iz Skupine JHMB, so pomemben del mestnega utripa in prostori, kjer se pre-

pletajo gibanje, sprostitve in druženje. Meščanom omogočajo brezplačno rekreacijo na prostem in ponujajo dostopen način za ohranjanje zdravega življenjskega sloga.

Priljubljena mestna igrišča vabijo vse generacije

Med najbolj priljubljenimi so vsekakor **odbojcarski igrišči** pri Ljudskem vrtu in sodobno zasnovano **košarkarsko igrišče Iva Daneua**, ki pritegnejo tako rekreativne športnike kot tudi mlade generacije. Vsa tri igrišča so v poletnih

Košarkarsko igrišče Iva Daneua

Foto: Šport Maribor

mesečih dodatno osvetljena, kar omogoča varno in prijetno rekreacijo tudi v večernih urah, ko so temperature nekoliko nižje.

Pomembno središče športnega dogajanja je tudi **košarkarsko igrišče Gorana Dragiča** v Športnem parku Tabor. Je prvo pametno igrišče v vzhodni Sloveniji, kjer se gibanje dopolnjuje

s poučnimi vsebinami. Igrišče je odprto vse dni v letu.

Mestna igrišča povezujejo ljudi in ideje

Ta športna središča niso pomembna le kot prostori za vadbo, temveč tudi kot

Odbojcarsko igrišče pri Ljudskem vrtu

Foto: Šport Maribor

točke povezovanja skupnosti. Povezujejo različne generacije, spodbujajo medsebojno sodelovanje, zdrav tekmovalni duh in prispevajo k večji vključenosti vseh prebivalcev – ne glede na starost ali telesno pripravljenost.

Nova športna pridobitev v Mariboru: Nova vas bogatejša za sodobno zunanje igrišče

Otroška igrišča in preživljanje prostega časa zunaj ter druženje so izjemno pomembni in nepogrešljiv del otroštva in mladosti

V Mestni četrti Nova vas so pretekli četrtek uradno odprli novo zunanje večnamensko igrišče, ki bo v prihodnje pomembno zaznamovalo športno in družabno življenje otrok, mladih in odraslih na tem območju. Projekt, katerega vrednost presega 300 tisoč evrov, pomeni veliko pridobitev ne le za Osnovno šolo Leona Štuklja Maribor, ki bo igrišče uporabljala pri rednem pouku športne vzgoje, ampak tudi za vse prebivalce Nove vasi in okoliških naselij.

Novo igrišče omogoča izvajanje številnih športnih aktivnosti – od malega nogometa, rokometu, košarke (vključno s priljubljeno različico 3x3), odbojke, badmintona do gimnastike, aerobike in rekreativne vadbe. Namenjeno je organiziranemu pouku in tudi sproščenemu preživljanju prostega časa otrok, mladostnikov in odraslih.

Pomembnost tovrstne infrastrukture daleč presega le fizično aktivnost, saj se otroci poleg gibanja skozi igro in šport učijo tudi pomembnih socialnih veščin, kot so sodelovanje, spoštovanje pravil in medsebojna komunikacija.

Skupni projekt za skupno dobro

Uresničitev projekta je bila rezultat uspešnega sodelovanja med Mestno občino Maribor in Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport ter sponzorske podpore OTP banke. Ministrstvo in banka sta prispevala po 100.000 evrov, medtem

Z odprtja igrišča pri OŠ Leona Štuklja

Foto: Marko Pigac

Foto: Marko Pigac

ko je preostanek v višini dobrih 105.000 evrov zagotovila MOM iz lastnih sredstev.

Igrišče je del širše strategije, po kateri želi Maribor zagotoviti vsem mestnim četrtim in krajevnim skupnostim dostop do kakovostne zunanje športne infrastrukture. V zadnjih letih so tako v mestu postavili 26 novih zunanjih igrišč, to je kar 125-odstotno povečanje glede na stanje pred letom 2021, ko jih je bilo le 20. Danes je v vsaki četrti vsaj eno sodobno igrišče, Nova vas pa je zdaj bogatejša še za dodatno, večnamensko športno površino.

Ena izmed ključnih usmeritev projekta je njegova odprtost za vse – igrišče ni namenjeno zgolj šoli, temveč tudi okoliškim prebivalcem vseh starosti. V preteklosti je občina že na več lokacijah postavila tudi vadbene naprave za starejše in gibalno ovirane, kar povečuje vključenost in dostopnost športne infrastrukture. Tovrstna oprema je že na voljo v Bresternici, Pekrah, Malečniku, Brezju in na Schreinerjevem trgu.

Igrišče pri OŠ Leona Štuklja se tako pridružuje širši športni sliki tega dela mesta, kjer že delujeta Skate park in BMX-proga. V bližnji prihodnosti bodo prebivalci lahko uživali tudi v novem parku ob Pekrskem potoku, ki bo dodatno obogatil možnosti za preživljanje prostega časa.

Zeleni načrti za prihodnost

V sklopu načrtov za leto 2025 bo vseh 40 obstoječih igrišč v Mariboru opremljenih z urbano opremo in zelenjem, kar bo prispevalo k boljši uporabniški izkušnji in prijaznejšemu bivalnemu okolju.

Predvidena zasaditev obsega 76 dreves in 40 grmovnic, postavili bodo tudi 25 klopi, 13 košev za odpadke in 169 stojal za kolesa. Skupna vrednost tega dela projekta znaša 130.700 evrov. Prav tako je že potrjen projekt postavitve novih igral v Smetanovi in Romihovi ulici v vrednosti 55.000 evrov, kar pomeni, da se mestni načrti za razvoj športne infrastrukture ne ustavljajo.

Nova vas, ena manjših mestnih četrti po površini (okoli 1 km²), sodi med bolj gosto poseljene predele Maribora, saj tu stalno prebiva več kot 9000 ljudi. Povprečna starost prebivalcev znaša skoraj 50 let, kar pomeni, da bo igrišče delovalo tudi kot medgeneracijsko stičišče. Zato je to mnogo več kot le novo igrišče – je simbol povezovanja, gibanja in skupnosti. S tem projektom Maribor ne sledi le trendom, ampak postavlja standarde za trajnosten in zdrav življenjski slog.

Urbani ekološki otok: Maribor z novim korakom k odgovornemu ravnanju z odpadki

Prvo srečanje z urbanim ekološkim otokom so imeli obiskovalci letošnje Operne noči v Mestnem parku, sledila pa sta še Food Truck Festival na Trgu Leona Štuklja in Čaga okusov na Mariborski tržnici ob Dravi, kjer bo odslej stalnica vsako soboto

Poletje je tu – z njim pa tudi številni ulični dogodki, koncerti in festivali, ki poživljajo mestni utrip. Letos bo dogajanje še bolj trajnostno! Na prizoriščih poletnih prireditev bomo obiskovalce razveselili z novostjo: urbanim ekološkim otokom, privlačno oblikovanim in namenjenim ločevanju odpadkov na dogodkih. Skupaj z obiskovalci želimo pokazati, da je zabava lahko tudi odgovorna – brez odpadkov na napačnem mestu.

V skrbi za bolj čisto, prijazno in trajnostno mesto je Maribor predstavil pomembno novost: **urbani ekološki otok** – mobilno enoto za ločevanje odpadkov na javnih dogodkih. Projekt so razvili Snaga, Javni holding Maribor in Mestna občina Maribor v okviru kampanje **Moji odpadki, moja skrb**.

Gre za inovativno, premično rešitev, ki omogoča obiskovalcem dogodkov hitro in učinkovito ločevanje štirih vrst odpadkov: bioloških, embalaže, papirja in mešanih komunalnih odpadkov. A ta otok ni običajen – izstopa po svoji igrivi obliki in jasni sporočilni zasnovi.

Zakaj urbani ekološki otok?

Dogodki privabljajo množice, s tem pa tudi večje količine odpadkov. Pogosto

v naglici vsi odpadki pristanejo v enem košu. Posledično je manj materialov recikliranih, več pa jih konča v sežigu ali na odlagališčih.

Z mobilnim urbanim ekološkim otokom želimo v Mariboru to spremeniti. Želimo, da ljudje na dogodkih:

razumejo pomen ločevanja, se ob tem počutijo dobro in postanejo aktivni soustvarjalci čistega mesta.

Igra oblik in barv, igra za planet – ločuj z nasmehom

To ni zgolj slogan – to je vodilo celotne zasnove otoka. Vsaka odprtina na otoku je zasnovana ne le v svoji prepoznavni barvi, temveč tudi v svoji edinstveni obliki: krog za biološke odpadke, trikotnik za embalažo, pravokotnik za papir in karton, šestkotnik za mešane komunalne odpadke.

Urbani ekološki otok prinaša odgovor: s štirimi jasno označenimi odprtinami in barvami omogoča hitro in enostavno ločevanje:

- rjava – biološki odpadki (ostanki hrane, olupki, ogrizki ...),
- rumena – odpadna embalaža (plastenke, pločevinke, tetrapak ...),
- modra – papir in karton (časopisi, letaki, škatle ...),
- črna – mešani komunalni odpadki (pasji iztrebki, cigaretni ogorki, pleničke ...).

Na ta način odlaganje odpadkov postane intuitivna, vizualno privlačna in celo igriva izkušnja. Geslo »Igra oblik in barv, igra za planet – ločuj z nasmehom« nagovarja vse generacije, še posebno pa otroke in mlade, ki se ob uporabi otoka učijo trajnostnih navad skozi igro.

Bodi del spremembe – ločuj z nasmehom – postani del igre – postani del rešitve

To vizualno-poetično sporočilo poudarja, da ločevanje ni breme, ampak dejanje z lahkotnostjo in veseljem, ki ima resnične posledice za naše skupno okolje.

Urbani ekološki otok je tako več kot le infrastruktura. Je simbol sodelovanja, skupnosti, trajnosti in odgovornega odnosa do prostora, v katerem živimo, ter opomnik, da lahko tudi sredi množice, v vrvežu dogodka, ostanemo okoljsko odgovorni. Vsak, ki na dogodku pravilno odloži svoj odpadke, postane del rešitve. In prav takšna dejanja štejejo.

Vloga posameznika pri skrbi za skupno dobro

Ločevanje odpadkov ni več le priporočilo – postalo je osnovna državljanska dolžnost. Vsak posameznik ima v rokah

Urbani ekološki otok na Čagi okusov – tržnica Maribor Foto: JHMB

za izobraževanje in spodbujanje okolju prijaznega vedenja.

S to pobudo Snaga, Javni holding Maribor in Mestna občina Maribor ne samo rešujejo konkretne izzive pri ravnanju z odpadki, ampak tudi dolgoročno gradijo okoljsko pismenost občanov.

Subvencije za odlaganje azbestnih plošč

Upravičenci so občani MOM, ki so lastniki ali solastniki objektov, s katerih je bila odstranjena strešna kritina iz azbestcementsa

Urška Korošec

Po uspešno izvedeni čistilni akciji mariborska občina nadaljuje pomembno okoljsko in zdravstveno pobudo: subvencioniranjem stroškov odstranitve in ustreznega odlaganja azbestnih plošč. MOM je na svoji spletni strani objavila razpis o subvencioniranju stroškov odlaganja azbestnih plošč na območju mariborske občine.

S tem razpisom občina spodbuja trajnostne in okolju prijazne rešitve na področju ravnanja z nevarnimi odpadki. Ukrep ima poleg neposrednega vpliva na varnost in zdravje ljudi tudi simbolno vrednost – kaže na odgovornost lokalne skupnosti do prihodnjih generacij in okolja, v katerem bivamo. S spodbujanjem odstranitve nevarnih snovi občina podpira vizijo Maribora kot varnega, čistega in zdravju prijaznega mesta.

Gre za pomemben ukrep, ki naslavlja dolgoročno problematiko prisotnosti azbestnih kritin v stanovanjskem in gospodarskem fondu ter hkrati spodbuja trajnostno, odgovorno prenovo objektov. V letu 2025 je za ta namen v občinskem proračunu na voljo 20.000 evrov.

Pogoji za pridobitev subvencije
Predmet razpisa je subvencioniranje stroškov odlaganja azbestnih plošč, nastalih pri rekonstrukciji, menjavi strehe

ali rušenju objektov. Upravičenci so **občani MOM**, ki so **lastniki ali solastniki objektov**, s katerih je bila odstranjena strešna kritina iz azbestcementsa.

Azbestni odpadki se morajo oddati v zbirnem centru podjetja Snaga d.o.o. na Lahovi ulici (Tezno), skladno z navodili za varno ravnanje, ki so priložena razpisni dokumentaciji. Možen je tudi plačljiv prevoz znotraj mesta, ki ga opravlja Snaga. Kontakt za naročila je: narocila@snaga-mb.si ali 02 620 58 68.

V letu 2025 je za ta namen v občinskem proračunu na voljo 20.000 evrov

Pomembno: odlaganje odpadkov je dovoljeno šele po pravnomočnosti upravne odločbe, ki jo vlagatelj prejme po uspešni oddaji vloge in odobritvi s strani občine.

Razpis je odprt do 30. junija 2025 oziroma do porabe sredstev. Prijavo lahko občani oddajo

• elektronsko (skeniran podpisani obrazec) na naslov mestna.obcina@maribor.si, z zadevo "Prijava na subvencioniran odvoz azbestne kritine, št. zadeve 4102-208/2025";

• po pošti na naslov Mestna občina Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 2000 Maribor;
• osebno v vložišču Mestne občine Maribor, soba 14, v času uradnih ur.

Občina spodbuja trajnostne in okolju prijazne rešitve na področju ravnanja z nevarnimi odpadki. Foto: Natalija Jurše

Vloga mora vsebovati:

- izpolnjen obrazec za prijavo (na voljo v razpisni dokumentaciji),
- fotografijo objekta pred odstranitvijo kritine,
- fotografijo objekta po odstranitvi,
- soglasje lastnika, če vlagatelj ni lastnik objekta.

Višina subvencije znaša do 100 % upravičenih stroškov, vključno z okoljsko dajatvijo in DDV, vendar največ do 1000 evrov.

Prispele vloge bo obravnavala komisija. V primeru nepopolne vloge bo vlagatelj pozvan k dopolnitvi. Prijave, ki bodo nepopolne in ne bodo pravočasno dopolnjene, bodo zavržene, enako velja za prijave, ki ne bodo izpolnjevale pogojev. O izidu postopka bodo vlagatelji obveščeni v 30 delovnih dneh od prejema vloge.

Občanke in občane vabimo, da izkoristijo možnost finančne podpore in se aktivno vključijo v proces trajnostne prenove svojih domov. Z majhnimi, a odločnimi koraki lahko skupaj ustvarjamo boljše prihodnost.

Na tržnici že diši po poletju

Junij je mesec stročjega fižola in kuharske domišljije

Če ima katerikoli kraj v mestu junija prav poseben utrip, je to zagotovo Mariborska tržnica. Že zgodaj zjutraj se med stojnicami širijo vonj po sveže nabrani zelenjavi, živahni pogovori med branjevkami in kupci ter tista tiha radost, ki se prebudi ob pogledu na prvo poletno sadje. Junij je čas obilja, čas barv in čas, ko narava pokaže svojo radodarnost.

Na tržnici marsikdo pozabi, zakaj je sploh prišel. Seznan, napisan doma, hitro zdrсне v žep, saj pogled na polne gajbice domače zelenjave in sadja sproži povsem druge ideje. "Tole bom danes

pripravil, tole bi lahko zamrznil za pozneje, iz tistega pa naredim pito," razmišljajo kupci, medtem ko polnijo svoje košare.

Med vsemi dobrotami pa ima ena vrsta zelenjave junija svoj trenutek slave – **stročji fižol**. S svojo svežo, hrustljivo teksturo in blagim okusom je ena tistih poletnih klasik, ki jo lahko pripravimo na nešteto načinov. A morda nič ne prekaša dobre stare domače različice – kuhan stročji fižol, postrežen z ocvirki in žlico kisle smetane. Recept, ki ne potrebuje razlage, samo dober fižol in sestavine iz Mlečno-mesnega paviljona.

Foto: Shutterstock

Zgodba o fižolu – zgodba o družini Zemljarič

Foto: Mestne nepremičnine

Ko govorimo o stročjem fižolu, se na Mariborski tržnici pogosto zasliši ime, ki je s fižolom že skoraj neločljivo povezano – Izidor Zemljarič. Njegova stojnica v času sezone skoraj nikoli ni prazna in prav je tako – fižol, ki ga pripelje na tržnico, je rezultat desetletij znanja, predanosti in ljubezni do zemlje.

Zemljaričevi prihajajo iz Markovcev pri Ptujju, kjer kmetijo vodijo že vse od leta 1970. Začel je Izidorjev oče Jože, ki je prepoznal potencial stročjega fižola in mu namenil pomembno mesto na njivah. Sčasoma se je njegovo znanje preneslo na sina Izidorja, ki danes skupaj z mamo Marijo nadaljuje družinsko tradicijo. Zdaj pa že odraščata tudi tretja generacija – Izidorjev sin Žan, ki z veseljem pomaga in je prepričan, da bo nekoč prevzel kmetijo.

"Ko vidiš, da ljudje cenijo tvoj trud, da se z veseljem vračajo in povedo, kako dober je bil fižol, ki so ga pripravili doma, takrat veš, da delaš prav," pravi Izidor z nasmehom.

Takšne zgodbe v Mestnih nepremičninah z veseljem podpiramo. Mladi, ki prevzemajo družinske kmetije, niso le nadaljevalci tradicije, so tudi varuhi prehranske prihodnosti našega mesta. Z lokalnim kmetijstvom gradimo prehransko neodvisnost, skrbimo za krajše dobavne verige, in kar je najpomembnejše – ohranjamo življenje na podeželju.

Energija iz odpadkov – priložnost, ki je Maribor ne sme zamuditi

V Mariboru se že pospešeno pripravljajo strokovne podlage in dokumentacija za prijavo na državni razpis za koncesijo za energijsko izrabo odpadkov

Po sprejetju nove **Uredbe o opravljanju obvezne državne gospodarske javne službe sežiganja komunalnih odpadkov** v aprilu 2025, s katero se vzpostavlja pravna podlaga za izvajanje te javne službe skladno z Zakonom o varstvu okolja, se tudi v Sloveniji odpirajo možnosti za razvoj sodobnih naprav za energijsko izrabo odpadkov. V Mariboru že pospešeno pripravljamo strokovne podlage in dokumentacijo za prijavo na državni razpis za koncesijo za energijsko izrabo odpadkov, ki bo – skladno z napovedmi – objavljen še pred jesenjo.

Enkratna razvojna priložnost bo mestu prinesla sodobno infrastrukturo za pretvorbo preostanka biološko nerazgradljivih in nerekiclabilnih odpadkov v toploto in elektriko, pri tem pa tudi uredila danes degradirano območje na predvideni lokaciji in okoli nje.

Obenem pa je to dodatna možnost za stabilizacijo sistema daljinskega ogrevanja, zlasti v zimskih mesecih, ko so potrebe po ogrevanju v mestu največje, poudarja **Jože Hebar**, direktor Energetike Maribor.

Zavedajoč se občutljivosti teme, se bo Energetika Maribor v sodelovanju z Javnim holdingom Maribor in Mestno

Simbolična fotografija – energijska izraba lesne biomase v Mariboru
Foto: Energetika Maribor

občino Maribor pri načrtovanju projekta osredotočila tudi na jasno, sprotno in vključujočo komunikacijo z lokalnim prebivalstvom, saj je družbena sprejemljivost ključna za dolgoročni uspeh vsake okoljske investicije.

Razvojna priložnost bo uredila danes degradirano območje na predvideni lokaciji

Nedavno opravljena anketa medija Lokalec.si je tudi pokazala, da večina podpira prijavo Maribora na razpis za pridobitev državne koncesije sežiganja odpadkov. To kaže tudi na to, da je splošno mnenje meščank in meščanov takšno, da projektu (tudi zaradi načel Naši odpadki, naša skrb in Odpadki lahko služijo nam namesto drugim) ne nasprotujejo.

Polnjenje domačega bazena: kaj morate vedeti

Uporabniki si lahko vodo iz sistema, ki ga upravlja Mariborski vodovod iz Skupine JHMB, zagotovijo na tri načine

V vročih poletnih mesecih je ena najbolj priljubljenih oblik osvežitve in preživljanja prostega časa kopanje v **domačem bazenu** – naj bo ta montažen ali zgrajen. Podjetje Mariborski vodovod v času kopalne sezone prejema številna vprašanja glede možnosti **polnjenja bazenov z vodo**; uporabniki si lahko vodo iz sistema, ki ga upravlja Mariborski vodovod iz Skupine JHMB, zagotovijo na načine, predstavljene v nadaljevanju.

Polnjenje bazena iz lastnega priključka

Pri tem načinu je kot strošek obračunana vodarina po ceniku občine, kjer se bazen polni, prav tako pa še komunalna storitev za odvajanje vode (storitev zaračuna izvajalec javne službe za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode v občini). V tem primeru prosimo uporabnike, da po končanem polnjenju bazena sporočijo stanje vodomera v oddelek obračuna vode na Mariborskem vodovodu na telefonsko številko **02 320 77 00**, tipka 1.

Polnjenje bazena iz hidranta

Takšno polnjenje stranka naroči pri Mariborskem vodovodu, opravi pa ga delavec podjetja. Strošek, ki ga je treba poravnati zanj, vključuje vodarino po ceniku občine, kjer je izveden odjem vode, komunalno storitev za odvajanje vode (storitev zaračuna izvajalec javne službe za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode v občini) in strošek storitve Mariborskega vodovoda, ki je odvisen od lokacije polnjenja. Delavec Mariborskega vodovoda pred polnjenjem obvesti vodjo izmene v sektorju črpanja vode Mariborskega vodovoda, ki mora biti seznanjen z

Mariborski vodovod priporoča polnjenje hišnih bazenov iz domačega hišnega priključka

Med opisanimi možnostmi Mariborski vodovod priporoča polnjenje hišnih bazenov iz **domačega hišnega priključka**, po koncu polnjenja pa naj uporabnik sporoči stanje vodomera podjetju – oddelku obračuna vode.

odjemom na sistemu. Nastavne cevi za polnjenje bazena preko hidranta podjetje ne izdaja individualnim strankam.

Polnjenje preko gasilskih društev

To storitev je treba naročiti pri lokalnem gasilskem društvu. Odjemna mesta, kjer gasilci točijo vodo v cisterne za prevoz vode, so vnaprej določena, kar morajo dosledno upoštevati. Pred točenjem mora gasilec, ki bo vršil odjem, to sporočiti vodji izmene v sektorju črpanja vode Mariborskega vodovoda. Strošek v tem primeru zajema količino vode po ceniku občine, kjer gasilci izvršijo odjem, komunalno storitev za odvajanje vode (storitev zaračuna izvajalec javne službe za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode v občini) ter strošek, ki ga obračuna gasilsko društvo.

Med opisanimi možnostmi Mariborski vodovod priporoča polnjenje hišnih bazenov iz **domačega hišnega priključka**, po koncu polnjenja pa naj uporabnik sporoči stanje vodomera podjetju – oddelku obračuna vode.

Polnjenje domačega bazena
Foto: Shutterstock

Voda iz bazena je opredeljena kot **komunalna voda**, s katero je treba ravnati skladno z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode. Na podlagi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda pa se v ta namen plačuje tudi okoljska dajatev.

Kadar na posameznem oskrbovanem območju prihaja do pomanjkanja pitne vode (na primer zaradi suše), lahko komunalno podjetje izreče **ukrep omejitve uporabe pitne vode**; to pomeni, da je treba upoštevati varčevalne ukrepe, ki lahko zajemajo prepovalvanja vrtov, polnjenja bazenov, pranja in polivanja cestišč ter dvorišč, pranja avtomobilov in druge nenujne rabe pitne vode.

Mariborski panji – sladkost, ki povezuje

Urbano čebelarjenje ni samo čebelji panj na strehi – je znak, da mesto živi v sožitju z naravo

Pomlad letos ni razveselila le obiskovalcev parkov in lastnikov mestnih vrtičkov – nadvse radodarna je bila tudi do prebivalk urbanih panjev, ki so svoje domovanje našle na strehah in v zelenih kotičkih mesta. Mestne čebele, nepogrešljive pomočnice pri opravevanju urbanih rastlin, so v tem času pridno delale, tako da smo iz urbanih panjev iztočili že **81 kilogramov medu**. Urbani panji, skupno jih je v Mariboru že sedem, so pomemben del zelene zgodbe našega mesta. Ne prispevajo le k biotski raznovrstnosti v urbanem okolju, temveč tudi ozaveščajo o pomenu čebel za naše vsakdanje življenje – tudi sredi mesta. Njihov med pa je prav poseben: aromatičen, čist in s pridihom raznolikih mestnih cvetlic.

V Mariboru je sedem urbanih panjev.
Foto: Energetika Maribor

Protokolarno darilo z okusom mesta

Zato ni presenetljivo, da bo ta dragoceni pridelek letos dobil prav posebno vlogo – postal bo protokolarno darilo mesta.

Župan in direktorji podjetij znotraj Skupine Javnega holdinga Maribor bodo z njim simbolično obdarili svoje poslovne partnerje. Tem bo mestni med prinašal ne zgolj okus, temveč tudi zgodbo sodelovanja, skrbi za okolje in trajnostnega razvoja.

Urbano čebelarjenje ni samo čebelji panj na strehi – je znak, da mesto živi v sožitju z naravo. In da lahko tudi v urbanem okolju najdemo prostor za pridelavo pristnih, naravnih darov. V kozarcu mestnega medu se skriva mnogo več kot le sladkost – skrivajo se skrbnost, trajnost in mestna srčnost.

Pitniki v Mariboru – svežina narave na vsakem koraku

Z omogočanjem brezplačne in enostavne dostopnosti pitne vode želimo v Mariboru spodbujati zdrav življenjski slog, odgovorno ravnanje z okoljem in uporabo lokalnih virov

Poletje v mestu prinaša številne priložnosti za sprostitve, gibanje in uživanje na prostem, a hkrati nas opozarja na eno najosnovnejših potreb – ustrezno hidracijo. V vročih in sušnih dneh je dostop do čiste pitne vode ključen za dobro počutje, zdravje in vitalnost.

V Mestni občini Maribor smo na to naravno potrebo dobro pripravljeni – zaradi obsežne mreže javnih pitnikov, ki prebivalcem in obiskovalcem zagotavljajo zdravo osvežitev na vsakem koraku.

Voda za vse – ljudi in živali

Na območju mariborske občine, ki jo z vrhunsko kakovostno pitno vodo oskrbuje Mariborski vodovod iz Skupine JHMB, je trenutno nameščenih kar **36 javnih pitnikov** in še dodatnih **16 pip za zalivanje**, ki so postavljene na mariborskih pokopališčih in s tem podpirajo skrb za grobove ter ohranjanje urejenosti zelenih površin.

Pomembno je poudariti, da številni pitniki niso namenjeni le ljudem, temveč so prilagojeni tudi za napajanje hišnih ljubljencev. To je še posebno dobrodošlo za lastnike psov, ki se poleti

sprehajajo po mestu, parkih in rekreacijskih poteh.

V Mariboru je 36 javnih pitnikov.
Foto: JHMB

Trajnostna izbira za boljše prihodnost

Pitniki so več kot zgolj infrastrukturni element – predstavljajo pomembno pridobitev za trajnostno prihodnost mesta. Njihova prisotnost spodbuja uporabo lastnih stekleničk za večkratno uporabo, saj vsak požirek iz javnega pitnika pomeni en plastični odpadki manj. Z vsako ponovno uporabo varčujemo z viri in zmanjšujemo negativni vpliv na okolje. Obenem so pitniki tudi odziv na sodobne potrebe urbanega okolja – postavljeni so premisslono, na frekventnih lokacijah: v mestnem jedru, ob športnih in rekreacijskih površinah, na sprehajalnih poteh, v parkih in na igriščih ter na drugih točkah, kjer se dnevno zadržuje veliko ljudi.

Voda iz vseh pitnikov je redno kontrolirana, mikrobiološko varna in povsem primerna za pitje. To dokazuje

zaupanje v naš lokalni vir pitne vode, ki je eden izmed najboljših v regiji – po kakovosti, okusu in varnosti.

Voda – najosnovnejša, a najdragocenejša

Z omogočanjem brezplačne in enostavne dostopnosti pitne vode želimo v Mariboru spodbujati zdrav življenjski slog, odgovorno ravnanje z okoljem in uporabo lokalnih virov. Obenem je to pomemben korak v smeri družbene enakosti – saj je voda dostopna vsem, ne glede na starost, socialni položaj ali življenjski slog.

Zato naslednjič, ko boste na sprehodu, teku, obisku pokopališča ali preprosto v središču mesta, ne pozabite – osvežite se vedno blizu. Preprosto poiščite pitnik in naredite požirek zase, za naravo in za prihodnost.

Kje najti najbližji pitnik?

Če se sprehajate po mestu in potrebujete osvežitev, vam je v pomoč interaktivni zemljevid pitnikov, dostopen na uradni spletni strani Mariborskega vodovoda. S skeniranjem QR-kode je takoj na dlani.

Labodi nas prosijo: Ne hrani nas, ohrani nas

Čeprav labodi človeško hrano pogosto z veseljem sprejmejo, so lahko posledice zanje dolgoročno škodljive

Ob sprehodu po mariborskem Lentu nas pogosto pričakajo elegantni pernati sprehajalci – labodi. Že vrsto let so zaščitni znak Lenta in prepoznavni simbol mesta Maribor. Njihova mirna prisotnost daje reki in njenemu obrežju poseben čar, mimoidoči pa se ob njih radi ustavljajo, jih fotografirajo in občudujejo. A za to podoba se skriva pomembna zgodba, ki kliče k odgovornemu ravnanju.

Zaradi svoje elegancije in miline so labodi pogosto tarča neželenih, a dobro mišljenih dejanj – najpogosteje hranjenja s kruhom in ostanki človeške hrane. Čeprav labodi tako hrano pogosto z veseljem sprejmejo, so lahko posledice zanje dolgoročno škodljive.

Zakaj labodov ne smemo hraniti?

Labodi so v osnovi rastlinojede ptice – hranijo se z vodnimi rastlinami in travo, občasno pa zaužijejo tudi kakšnega polža, mehkužca, ribo ali črva. Čeprav bodo labodi z veseljem pojedli tudi košček kruha, strokovnjaki opozarjajo, da kruh ni primerna hrana zanje. Redno hranjenje z ostanki človeške hrane lahko povzroči zdravstvene težave, kot je deformacija peruti, hkrati pa škoduje tudi okolju. Razkroj prehranskih ostankov v Dravi lahko vodi v poslabšanje kakovosti vode, razrast alg in posledično ogrožanje celotnega vodnega ekosistema.

Če želimo, da labodi ostanejo del mariborske vedute, jih moramo spoštovati v njihovem naravnem okolju. Raje

jih opazujemo z razdalje, fotografiramo in se izogibamo vsakršnemu motenju. Pomembno je tudi, da pse na Lentu vodimo na povodcih – tako preprečimo morebitne napade ali vznemirjanje ptic, še posebno v času gnezdenja.

Strokovnjaki opozarjajo, da kruh ni primerna hrana za labode

Skupaj za varno in naravno bivanje labodov

Na Mestni občini Maribor se iskreno zahvaljujemo vsem občanom in prostovoljcem, ki pozorno spremljate dogajanje ob reki in nas obveščate o lokacijah gnezd. Le s skupnimi močmi lahko ustrezno zaščitimo ta občutljiva območja. Redno postavljamo opozorilne table in začasne ograje, ki labodom zagotavljajo več miru, med gnezditveno sezono pa določene odseke obrežja izvzamemo iz rednega košenja, da pticam omogočimo naravno zavetje.

Zavod RS za varstvo narave je v svojem strokovnem mnenju opozoril, da hranjenje labodov ustvarja umetne pogoje, ki jih zadržujejo v urbanem okolju. Brez te prakse bi se ptice naravno razporedile po okoliških habitatih, kjer bi si same poiskale hrano in

primerna območja za vzrejo mladičev. Strokovnjaki poudarjajo, da so to divje ptice in kot take so si zmožne same najti gnezdišče, hrano in prostor za plavanje. V urbanem okolju jih zadržujemo predvsem zaradi hranjenja.

Čeprav Mestna občina Maribor nima zakonske obveznosti za varstvo labodov, želimo biti pozitiven zgled. Še naprej ščitimo gnezda, omejujemo

vznemirjanje in ozaveščamo javnost. Resno obravnavamo tudi vse pobude, ki jih prejmemo.

Simbol, ki nas uči spoštovanja

Labodi so brez dvoma dragocen simbol mesta Maribor. A njihova prisotnost nas obenem opominja, da je sobiva-

nje z naravo mogoče le ob spoštovanju njenih zakonitosti.

Ko se boste naslednjič sprehodili po Lentu, si vzemite trenutek, da jih v tišini opazujete. Njihova prisotnost je dar, ki si zasluži občudovanje, ne pa krušnih drobtin.

Foto: Marko Pigac, priredba MOM

Mestna občina Maribor
Univerzitetno mesto

OHRANIMO NAŠ MESTNI PARK. NAJ OSTANE LEP TUDI V PRIHODNJE.

- Spoštujemo naravo**
Ne hodimo po zelenicah, pazimo na rastline in ne poškodujemo parkovne opreme.
- Hoja po utrjenih poteh**
Izogibamo se hoji po koreninah in pod krošnjami dreves. Zbijanje zemlje škoduje koreninam.
- Varujemo rastline in drevesa**
Ne lomimo vej, ne trgamo rastlin in ne plezamo po drevesih. Park je kot velika pisana vaza – za občudovanje vseh.
- Upoštevajmo hitrost pešcev**
S kolesom, rolerji in skiroji se vozimo po utrjenih poteh in ne presežemo hitrosti pešca.
- Prepoved vožnje z motornimi vozili**
Vožnja z motornimi vozili po parku ni dovoljena.
- Odpadke odnesimo s seboj**
Poskrbimo za čistočo – kar prinesemo, tudi odnesimo ali odložimo v koš.
- Psi na povodcu**
Pse vodimo na povodcu in za njimi pobiramo iztrebke.
- Mir in tišina**
Izogibajmo se hrupnim dejavnostim, ki motijo druge obiskovalce in živali.
- Varovanje kulturne dediščine**
Ne poškodujemo spomenikov, mostičev in druge parkovne opreme.
- Ne hranimo prostoživečih živali**
Hranjenje ptic in drugih prostoživečih živali ni dovoljeno.
- Uporaba javnih sanitarij**
Uporabljajmo javne sanitarije, kjer so na voljo.

Poletje za vse generacije: kultura in počitniške aktivnosti javnih zavodov Maribora

BRALNI KLUBI

Bralni klub Kungota – 7. julija
Selniški bralni klub – 10. septembra
Rotovski bralni klub – 30. septembra

POKRAJINSKI MUZEJ

ponedeljek, 23. junij 2025 in
torek, 24. junij med 10.00 – 13.00 in 16.00 – 20.00
SPOZNAVANJE DEDIŠČINE IN POLSTENJE Z GRAJSKIM
MUCEM TIGIJEM, ustvarjalna delavnica za otroke
Lokacije: Mestni park, Art Kamp Festivala Lent

POLETNA GIBALNICA, 5-dnevno počitniško varstvo
ponedeljek, 30. junij – petek, 4. julij 2025 med 7.30 – 16.30
ponedeljek, 25. avgust – petek, 29. avgust 2025 med 7.30 – 16.30
Zabavno in ustvarjalno počitniško doživetje bo zapolnjeno z
gibalnimi aktivnostmi na prostem ter raziskovanjem grajskih in
muzejskih skrivnosti.
Za otroke med 5. in 12. letom.

NARODNI DOM MARIBOR

PROMENANDNI KONCERTI v paviljonu Mestnega parka
vsako nedeljo ob 10.30 z zaključkom 7. septembra
s Pihalnim orkestrom Pošta Maribor

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR

Torkove ustvarjalnice za otroke od 5 do 12 let,
26. junij–31. avgust 2025, 10.00–12.30

Kopisti / Slikarska ustvarjalnica za mlade in odrasle / 14

KULTURNA ČETRRT MINORITI LUTKOVNI MUZEJ

Vsak petek od 16:00 do 18:00
Vsako soboto od 9:00 do 13:00
in od 16:00 do 18:00

LETNI KINO MINORITI

Vsako soboto od 12. julija do 23. avgusta

POLETJE V MINORITIH

3. junij – 28. avgust 2025

36. festival Poletni lutkovni pristan
med 16. in 31. avgustom 2025

Odmev poletja: Carpe Artem
od 27. do 31. avgust

Različni koncerti, pod Hrastom ali v Avditoriju
3. julija – 28. avgusta, ob 20:00

UMETNOSTNA GALERIJA MARIBOR na Art Kampu

Risanje in kiparjenje s Hudo mravljico
Mestni park Maribor
četrtek in petek, 26. in 27. junij, 10.00–13.00 in 16.00–20.00

Modre urice

Poletno srečanje z umetnostjo za starejše odrasle
2. julij – 20. avgust, 10.00

Pripravili bodo kratka, sproščena srečanja, na katerih bomo
pobljže spoznavali izbrana umetniška dela iz Zbirke UGM.
Informacije in obvezne prijave:

Brigita Strnad, brigita.strnad@ugm.si, 02 22 94 697, 041 57 50
50

16. julij, 10.00, Sodni stolp
Audio izkušnja v Sodnem stolpu

6. avgust, 10.00, UGM
Razglednica iz Maribora: Jan Oeltjen, Sončni vzhod

20. avgust, 10.00, UGM
Razglednica iz Maribora: Nataša Prosenc Stearns, Obala

MARIBORSKA KNJIŽNICA

Poletne pravljичne vesele počitnice

23., 24., 26., in 27. junija ob 10. uri
Mestni park

Torek, 1. julija, ob 10. uri
Pionirska knjižnica Nova vas

Torek, 1. julija, ob 17. uri
Knjižnica Šentilj

Četrtek, 3. julija, ob 10. uri
Knjižnica Duplek

Sreda, 2. julija, ob 10. uri
Knjižnica Selnica ob Dravi

Sobota, 5. julija, ob 10.30
Mestni park

Sreda, 9. julija in 12. avgusta, ob 9. uri
Letni oder Ruše

Sreda, 16. julija, ob 9. uri
Aktivne počitnice v Lovrencu na Pohorju

Sobota, 2. avgusta, ob 10.30
Mestni park

Podrobne informacije
o vseh aktivnostih:
www.maribor.si/novice

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE MARIBOR

28. junij – Glasbena delavnica
6. julij – Kaj se skriva v muzeju?
13. julij – Javno vodstvo
26. julij – Glasbena delavnica
2. avgust – Javno vodstvo
10. avgust – Kaj se skriva v muzeju?
16. avgust – Človek a veš kam greš?
17. avgust – Glasbena delavnica
31. avgust – Človek a veš kam greš?

SINAGOGA MARIBOR

31. julij ali 1. avgust
Noč, ko so viole obmolknile
(spominski dogodek, posvečen
romskim žrtvam nacističnega
genocida)

24. avgust
(*v primeru dežja bo dogodek
prestavljen na 31. 8. 2025)
Dan odprtih vrat in delavnica
pisanja hebrejščine v sklopu
programa Pridi na BALKON -
Nedelja v Kulturni četrti Židovska